జమీన్‌రైతు

2 అణాలు 'THE ZAMIN RYOT'

సంపుటి 21	సంపాదకుడు: నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు	సంచిక 12

'నెల్లూరు జిల్లాలో చూడదగిన
దేదైనావుంటే అది
శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయమే'

— బాపూజీ.

భారతజనని
మాత కస్తూరిబాయి.
ఈమె పేరనే
1923 లో ఈ విద్యా
లయము స్థాపింప
బడినది

★

ఖద్ద రాంబరధరం గాంధీం,
సత్యాహిం సైక శోభితం
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయే
త్సర్వ కార్యేషు సాధనం.

★

★ శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయమునకు సాయపడండి ★

★ శ్రీ సుబ్బులక్ష్మి పాటకచ్చేరి వీరి అధ్వర్యముననే ★

ఎడమవైపు: మన ప్రధాని శ్రీ పి. యస్. కుమారస్వామిరాజాగారు
కుడిప్రక్క: మన ఆర్థికమంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు

★

50 వేల రూపాయలు శాశ్వతనిధికి విరాళ మిచ్చి, విద్యాభ్యుదయానికి నిరంతరం కృషి చేస్తున్న శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డి

1923లో విద్యాలయం స్థాపనచేసి, నేటికిని ఆపతాన్ని అధిరోహించి, ఆరాధిస్తున్న శ్రీమతి పొణకా కనకమ్మ

1950 సంవత్సరం స్కూలు ఫైనల్ విద్యార్థినులు, టీచర్లు

1949-50 సంవత్సరంలో హాస్టలు విద్యార్థినులు, ఉపాధ్యాయినులు.

విద్యాలయ కమిటీ సభ్యురాలు
డాక్టర్ లక్ష్మి

★

విద్యాలయ కమిటీ కార్యదర్శి
శ్రీ రేబాల దశరథరామిరెడ్డిగారు
ఎం. ఏ. బి. యల్.

కస్తూరి దేవి విద్యాలయ సహాయార్థం

2-4-50, ఆదివారం, సా. **6** గం.

విద్యాలయమున నిర్మించియుండు ప్రత్యేక పందిరిలో

శ్రీమతి

సుబ్బులక్ష్మి పాటకచ్చేరి

మన ప్రధానమంత్రి
గౌ|| శ్రీ పి. యస్. కుమారస్వామిరాజాగారి
అధ్వర్యమున

మన ఆర్థికమంత్రి
గౌ|| శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారి
అధ్యక్షతను

సంగీతరత్న:
శ్రీ టి. చౌడయ్యగారు — ఫిడేల్ ★ కల్పాతి:
శ్రీ రామనాథన్‌గారు — మృదంగం

శ్రీ విల్వాద్రి అయ్యర్‌గారు — ఘటం

మైక్ – లౌడ్‌స్పీకర్ ఏర్పాట్లు, టిర్చి రేడియో సేల్సు & సర్విస్‌వారు గావింతురు.

గాంధీజీ శంఖుస్థాపన

గాంధీజీ శే 11-11-1929 దిన కస్తూరిదేవి విద్యాలయమునకు పూర్వపు ప్రదేశములో శంఖుస్థాపన మహోత్సవమజరిపిరి. ఆ భూమి చాలనందున దాన్ని షుమారు 80వేల రూపాయిలకు విక్రయించి, ప్రస్తుత విశాలప్రదేశము కొనిరి. ప్రదేశములు మారినా విద్యాలయ శంఖుస్థాపన గాంధీజీదే!

నాయకుల సందేశాలు

శ్రీ ప్రకాశంపంతులు

"... 'ఇప్పుడు స్వరాజ్య స్థాపన కానున్నది. ఆయిన వెంటనే ఈపాఠశాలయొక్క అభివృద్ధి కూడ మాలినవిధముగ విలసిల్లగలదు. ఉపాధ్యాయినులకు, బిడ్డలకు, పోషకులకు నాఅభినందనములు యిచ్చుచున్నాను"

25.8.45 టం॥ ప్రకాశం

★

శ్రీ కళా వెంకట్రావు

"...శ్రీమతి పొనకా కనకమ్మగారు తమచిరకాల దేశసేవానంతరం యీయుత్కృష్ట బాలికా విద్యాభ్యాసంగములో అత్యుత్సాహము సేవచేయుచున్నారు. ...పాఠశాలాభివృద్ధికి తగు గ్రాంటు విద్యాశాఖవారిచ్చుట యుక్తమని సిఫార్సు చేయుచున్నాను. ఈసంస్థ అతిపురోభివృద్ధి గాంచునని ఆశించుచున్నాను.

4-9-49 కళా వెంకటారావు. రివిన్యూమంత్రి.

★

శ్రీ హరీంద్రనాథ ఛట్టోపాధ్యాయ

మహాత్ముని అర్ధాంగియు, సహచారిణియు, మూర్తీభవించిన భారత స్త్రీమూర్తియునగు శ్రీ కస్తూరిబా పేరిట నెలకొల్పబడిన ఈ విద్యాసంస్థను 1948 అక్టోబరు 2 వ తేదిన సందర్శించగల అవకాశము కలిగినందుకు గర్విస్తున్నాను.

ధర్మచారి మంత్రితమైన ఈ త్రివర్ణపతాకమును నేను ఎత్తినప్పుడు విద్యార్థినులు "ఝండా ఊంచా రహే హమారా" అని పాడిన విధానమునందే నిస్వార్థతతో కేవలం ఆత్మార్పణము కాగలుగుట కనుగొంటిని.

సుస్పష్టమైన జాతీయాదర్శముకొరకు తీవ్ర కృషి జరుగుచున్న ఈ విద్యాసంస్థను వీడివచ్చుట నాకు కష్టముగ తోచినది. అయినా స్త్రీలోకము జాగృతినంది వికాసము నొందుచున్న నేటి ఈ దృశ్యము మిక్కిలి హృదయంగమమయినది.

శ్రీ కస్తూర్బానామము బాలికల హృదయాలను మనస్సులను అవ్యక్తముగనే మారగొని వారిజ్ఞానోపార్జనకు, జీవితాశయ సాధనకు ప్రోత్సాహపరచుచున్నది. అందుకు తగినట్లు ఈ విద్యాలయమునందలి అధ్యాపకులు సైతము బిడ్డలను ఆదర్శప్రాయులుగను, దేశమునకు శ్రేయోదాయకమైన విద్యనుగరపుటకు ప్రయాసపడుచున్నారు.

విద్యార్థినుల జీవిత గమ్యములను కడు శ్రద్ధతో తిలకించుచున్న కార్యకర్తలకు నా ధన్యవాదములు. దేశ సౌభాగ్యము ముఖ్యముగ ఆ దేశ స్త్రీల మానసిక వికాసముపైననే ఆధారపడియున్న సత్యమును మరువకుందురుగాక! ఈవిద్యాసంస్థ సర్వతోముఖమైన అభ్యుదయమునందుగాక యని భగవంతుని వేడుచున్నాను. 2-10-1948.

★

శ్రీ రామకృష్ణరాజుగారు

(మద్రాసు కౌన్సిలు ప్రెసిడెంటు)

నేడీ పాఠశాల వార్షికోత్సవమున పాల్గొంటిని. ఈ విద్యాలయంయొక్క ఉపయోగమును గూర్చి, ఆవశ్యకతను గూర్చి ప్రచారంచేయుట అనవసర అధిక ప్రసంగము. ఇట్టివెన్నో మనదేశమున నిర్మించినగాని మన బాలికల అభివృద్ధి చాలినంత జరుగదు. శ్రీ కనకమ్మగారు ఈసంస్థను ఇంత చేయడం అందరు ఎరిగినదే. శ్రీ రామిరెడ్డిగారి భూరివిరాళ మెంతయు ప్రశంసనీయము. అది ఈ సంస్థ మూలనిధికి పునాదికాగలదు. స్త్రీ విద్యావసరము నెరింగినవారెల్లరును ఈసంస్థ కార్యనిర్వా

హకుల ప్రయత్నమునకు సహకారులై ఈసంస్థ స్థిరముగా నెలకొల్పు ప్రయత్నమునకు పూనుకొందురుగాక!.... ఉన్నతపాఠశాలేగాదు, కళాశాలేగాదు— విశ్వవిద్యాలయమును నెలకొల్పుటకు కూడా చాలినంత ప్రదేశమున్నది. కమిటీవారు చాలాదీక్షతో కృషి చేయుచుండుటచే త్వరలోనే సర్వతోముఖాభివృద్ధి చెందగలదని నమ్మెదను.

6-4-47.

★

శ్రీ కోటిరెడ్డిగారు

(దేవాదాయశాఖమంత్రి)

పుణ్యసాధ్వి శ్రీ కస్తూర్బాగాంధీ స్మారక చిహ్నంగా శ్రీ రామిరెడ్డిగారి ప్రోత్సాహంతో నెలకొల్పబడిన ఈ విద్యాసంస్థను సందర్శించు సావకాశము నేడు నాకు లభించినందుకు ఆనందిస్తున్నాను. ఇంత మనోహర పరిసరాలలో నిర్మింపబడిన ఈ విద్యాలయం నైజ పురోభివృద్ధినంది త్వరలో ప్రథమ శ్రేణి కళాశాలగా వర్ధిల్లగలదనియూ, నెల్లూరుజిల్లా బాలికలకేగాక, ఇతర జిల్లాలవారికిని ముఖ్యముగ రాయలసీమజిల్లాల అవసరములను తీర్చగలదనియూ ఆశిస్తున్నాను. ఈ కార్యనిర్వహణకు వినియోగింపగల శ్రీమంతుల భూరివిరాళాలు ఏవిధమైన సదుపయోగమునైన కాగలవు.

30-8-46.

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో ట్యుటోరియల్ కాలేజి

శ్రీ వై. వి. సుబ్రహ్మణ్యం
బి. ఏ. బి. ఎల్.

కో-ఎడ్యుకేషన్ యొక్క గుణములు ఎన్ని యున్నను, అది మన సంస్కృతికి, భారత నారీమణుల జీవితాధర్మములకును విరుద్ధమై యున్నది. మన సాంప్రదాయముల వ్యతిరేకించినట్లు మన నారీమణులు అగుపడుటకు ఆస్పదమగు కో-ఎజుకేషన్ కన్న ప్రత్యేక విద్యా వ్యవస్థ స్త్రీలకు అవసరము.

ప్రత్యేకంగా స్త్రీలకు ఒక కళాశాల స్థాపించవలెనన్న, విశ్వవిద్యాలయమువారి నిబంధనలకు సరిపోవునట్లు కళాశాలను నిర్మించవలెను. దీనికధిక ధన మవసరము. అందులకు వలసినంత ధనము సుబ్బులక్ష్మి కచ్చేరివల్ల కస్తూరిదేవి పాఠశాలకు వచ్చిన యెడల మంచిదే. కాని ఆ కచ్చేరికి వచ్చు ధనంలో కొంత రిజర్వులో నుండవలెను. నేను వినుటలో ఇప్పటి వరకు కస్తూరిదేవి విద్యాలయం నష్టము మీదనే జరుగుచున్నది. సంవత్సరమునకు వచ్చు నష్టమును భర్తీ చేయుటకు కొంత మూలధనమవసరము. అట్టి మూల ధనము ఈ కచ్చేరిలో వచ్చే ధనములో కొంత ఏర్పాటు చేయవలసినట్లు ఉంటుందేమో. ఇక మిగిలినదే కాలేజీకి వుపయోగించవలసి యుంటుంది. అది కాలేజీకి సరిపోదని అనుకోను, కాబట్టి మార్గాంతరం అవసరం.

యస్. యస్. యల్. సి. పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులైన స్త్రీలు రెండు సంవత్సరముల తర్వాత ఏకాలేజిలో చదువకుండానే ప్రైవేటుగా ఇంటర్ పరీక్షకు వెళ్ల వచ్చును. స్త్రీలు యూనివర్సిటీ కిర్రెన్జ్డ కాలేజీలో చదువుకోవాలి అన్న నిబంధన లేదు కాబట్టి ఇంటరు, బి. ఏ. వారు విద్యార్థినులకు ప్రత్యేకంగా ఏర్పాటు చేసే కాలేజి పక్కా కాలేజిగా లేకపోయినప్పటికి పర్వాలేదు. కాబట్టి పటిష్టమైన ఏర్పాటులతో కాలేజి స్త్రీలకు ప్రారంభించుటకు వలసినంత ధనము చాలనప్పుడు, ట్యుటోరియల్ కాలేజి స్త్రీలకు ప్రత్యేకంగా వచ్చే జూలై నెలనుంచి మన వూరిలో కస్తూరిదేవి విద్యాలయంవారు ప్రారంభించుటకు ఇప్పటినుంచి ప్రయత్నం చేయుటం అవసరమని నా మనవి.

అట్టి ట్యుటోరియల్ కాలేజిలో ఉపాధ్యాయులుగా వెంకటగిరి కళాశాలలో రిటైరైన ప్రొఫెసర్లను, మరి కొందరిని ఆనరోరియం పద్ధతిని నియమించవచ్చును. లెక్కలకు శ్రీ వెంకటకృష్ణయ్యగారు, హిస్టరీకి, సంస్కృతానికి రామదాసు అయ్యంగారు, తెలుగుకు శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి, ఇంగ్లీషుకు వ్యవహర్త హనుమంతరావు (వకీలు), అకౌంటెన్సీ చెప్పటానికి రామచంద్రన్ వంటి ఒక రిజిస్టర్డు అకౌంటెంటు, లాజిక్కుకు ఫిలాసఫీ ఆనర్సు గ్రాడ్యుయేటు ఒకరు, ఇట్టి స్టాఫుతో ఒక ట్యుటోరియల్ కాలేజి ప్రారంభిస్తే స్త్రీల ఉన్నత విద్యకు కస్తూరిదేవి పాఠశాల ట్రస్టు కమిటీవారు గొప్ప సహాకారం చేసిన వారయ్యెదరు.

చివర నేను తెలుసుకోవటంలో యీ గానకచ్చేరి క్రింద వచ్చు ధనాన్ని బిల్డింగు ఫండు క్రింద వుపయోగించనున్నట్లు తెలుస్తున్నది. అన్నిటికంటె ముందు బిల్డింగ్ అత్యంతావసరమే గదా! కావున యీ ధనాన్ని బిల్డింగ్ ఫండుకు వుపయోగించినా, ఎంతోమంది మైకా వర్తకులు, ధనాఢ్యులు కలిగిన యీ జిల్లాలో అధమం యీ ట్యుటోరియల్ కాలేజీకైనా సహాయంచేసి స్త్రీల వున్నత విద్యకు ఎల్లరు తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నాను.

ఈ ట్యుటోరియల్ కాలేజి విషయంలో కొంతమంది ప్రొఫెసర్లతోకూడా నేను సంప్రదించియున్నాను. ఆ వివరాలు మరొకసారి మనవి చేస్తాను.

స్కూలు పాత భవనాలు

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయానికి అన్నివిధాల సాయపడి స్త్రీవిద్యకు ప్రోత్సాహమివ్వండి

—శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి విజ్ఞప్తి

మహాత్ముని మహోదయ నిరాకరణోద్యమ త్యాగాగ్ని గుండమునుండి 1923 లో మాతా కస్తూరిదేవిపేర వుద్భవించిన జాతీయ బాలికా పాఠశాల విద్యాసంస్థ యీవిద్యాలయం. ప్రభుత్వ సహాయము వచ్చేవరకు అట్టి దేశభక్తులైన శ్రీ రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యలాంటివారి అధ్యాపకత్వంలో 1932వరకు జరిగి కనకమ్మగారు జైలుకు వెళ్ళ బద్ధులైన కారణంగా తగినప్రోత్సాహం లేక అప్పట్లో ఆగిపోయినది.

తిరుగా 16—7—44 న నెల్లూరుకు వెలుపల నెల్లూరు మద్రాసు ట్రంకురోడ్డుకు పడమర వైపు ఆనుకొని 20 యకరములు. విశాల రమ్య ప్రదేశమున ఒకపురాతన భవనంలో 60 మంది విద్యార్థినులతో వున్నత విద్యాలయంగా రూపొందించబడి పల్లెటూరి బాలికల విద్యాసౌకర్యార్థం భోజన వసతులతో రెసిడెన్షియల్ స్కూలుగానే ప్రారంభింపబడినది.

ముగ్గురు విద్యార్థినులతో వుపక్రమింపబడిన హాస్టలు నేడు 50 మంది బాలికలచే నిర్వహింపబడుచున్నదని తెలుపుటకు సంతోషించుచున్నాము. ఈహాస్టలు భవనాది సౌకర్యములకు యిప్పటివరకు రు. 50 వేలు వెచ్చించియున్నాము. ఈవిద్యాలయ బాలికలకేగాక నెల్లూరులో ఫస్టుగ్రేడ్ కాలేజీవున్నందున, బైటనుండి వచ్చి చదువు కాలేజీ విద్యార్థినులకు, ట్రెయినింగ్ స్కూలు విద్యార్థినులకుగూడా మాహాస్టలులోనే అవకాశమిస్తున్నాము. హాస్టలులో అవకాశాన్ని బట్టి కొందరు హరిజనాది బీద విద్యార్థినులకు వుచిత భోజనాది సౌకర్యములుగూడా కల్గించియున్నాము.

ప్రస్తుతము యీ స్కూలులో 320 మంది విద్యార్థినులవరకు చదువుచున్నారు. ఇందులో 50, 60 మంది హరిజన విద్యార్థినులుగూడా కలరు. ఈవిద్యాలయమున డొమెస్టిక్ సైన్సు, డ్రాయింగు, సంగీతము, కుట్టుపని హిందీ, చర్కా మున్నగు వాటిలో శిక్షణయొసగబడుచున్నది. పెయింటింగ్ గూడా ప్రారంభించి మధ్యలో ఉపాధ్యాయిని నిల్చిపోవుటచే ప్రస్తుతము ఆగియున్నది. వచ్చే సంవత్సరము తిరుగా పెయింటింగ్, డ్యాన్సు గూడా ప్రవేశపెట్టవలసియున్నది. దీనికనుబంధముగా కళాపీఠాన్ని నెలకొల్పవలెననిగూడా ప్రయత్నమున్నది.

టవున్ లో దూరమునుండి విద్యార్థినులు వచ్చుటకు 10 వేలు వెచ్చించి మోటారు వ్యాన్ సౌకర్యముగూడా కల్గించియున్నాము.

ఉదారహృదయుల సహాయంతో దీనిని కాలేజి చేయవలయుననెడి సంకల్పముగూడా కలదు.

స్కూలుకు పాత భవనము చాలనందున కొన్ని పాకలలోగూడా కొన్ని సెక్షన్లు జరుగుచున్నవి. భవనము పాతదైనందునను, యిది స్కూలుకు చాలనందునను స్కూలుకు సరిపడదని విద్యాశాఖోద్యోగులు సలహా యిచ్చియుందునను, యిది స్కూలుకు ప్రభుత్వము వారిచ్చిన ప్లాను ననుసరించి నవీన పద్ధతులతో 1 లక్షా 10 వేల ఖర్చుతో స్కూలుకు క్రొత్త భవనము నిర్మింపదలచినాము. ఈ భవనమునకు మాజీ విద్యామంత్రి శ్రీ అవినాశిలింగం చెట్టియార్ గారిచే తే 9—9—46 న శంకుస్థాపనము చేయబడి, 1949 ఏప్రిలు నుండి కట్టడము ప్రారంభించినాము. 10, 14 అడుగుల వరకు కట్టడము పని సాగినది, సాగుచున్నది.

దీనికి మేనకూరు బలరామిరెడ్డిగారు 10 వేలు వేలూరు సంజీవప్పనాయుడుగారు 6 వేలు, స్వర్గీయ శిబాల పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు 3 వేలు, బక్కా బలరామిరెడ్డిగారు తన తండ్రి కోదండరామిరెడ్డి గారిపేర 5 వేలు, శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి గారు తన అన్నగారగు స్వర్గీయ చంద్రశేఖరరెడ్డి గారిపేర 5 వేలు, యీ విధముగా కొందరు దాతలు విరాళములిచ్చి సాయపడియున్నారు. ఈ నిర్మాణం పూర్తియగుటకు ప్రభుత్వం వారిచ్చు గ్రాంటుగాక యింకా కనీసం 40, 50 వేల రూపాయల వరకు కావలసియున్నది.

పై విద్యా విధానాభివృద్ధికి, పాతభవనము రిపేరుచేసి హాస్టలును అభివృద్ధిపరచుటకు, క్రొత్త స్కూలుభవనము పూర్తిచేయుట మున్నగు కార్యములకు మాత్రం కనీసం 1 లక్షా 50 వేల రూపాయలు కావలసియున్నవి.

మనరాష్ట్రంలోని 12, 13 బాలికల హైస్కూళ్లలో ప్రైవేటు అధ్వర్యముక్రిందను, జాతీయ దృక్పథంతోను నడపబడు బాలికల హైస్కూలు యిదొక్కటే కనబడుచున్నది. [తక్కినవన్నీ క్రైస్తవమిషనరీలక్రిందనున్నవి.] భారతదేశంలో మాతా కస్తూరిబాయి పేరట స్థాపించిన విద్యాసంస్థలలోగూడా యిది ముఖ్యమైనది. కావున ఇది ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సంబంధించినదేగాని, ఒక్క నెల్లూరు మండలమునకు సంబంధించినది కాదు.

కావున ఉదారహృదయులగు స్త్రీ పురుషులెల్లరును ముందడుగువేసి అన్నివిధాల సాయపడి స్త్రీవిద్యకు ప్రోత్సాహమిత్తురుగాకయని ప్రార్థన.

ఇట్లు

తిక్కవరపు రామిరెడ్డి

కస్తూరిదేవి విద్యాలయం సర్వాంగసుందరంగా సర్వతో ముఖాభ్యుదయంతో సర్వకళాశాలయై ప్రవర్ధమానం కాగలదు

★★★ లక్ష్మీబాయమ్మ ★★★

తెలుగుదేశంలో మహత్తరమైన ప్రతిభతో జీవస్యంగా వర్ధిల్లుతున్న శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము స్వతంత్ర భారతదేశములో ఉన్నత విద్యాలయాల అగ్రశ్రేణిలోనిలుస్తుంది. విద్యాలయ స్థాపకులు శ్రీ పొణకా కనకమ్మగారు తెలుగు స్త్రీలలో ఒక నవశకం. ఆమెసంకల్పం అమోఘ

—కొనసా 12 పేజీలో

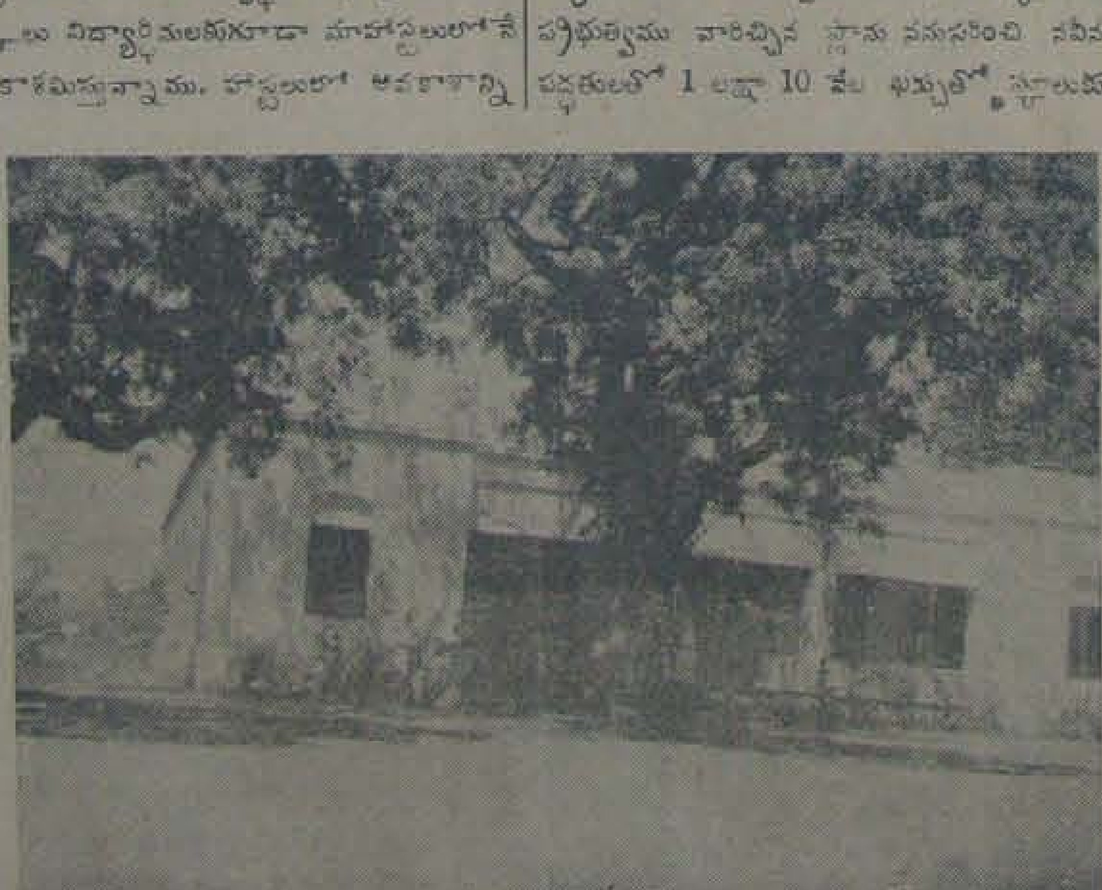

ప్రస్తుత హాస్టలు

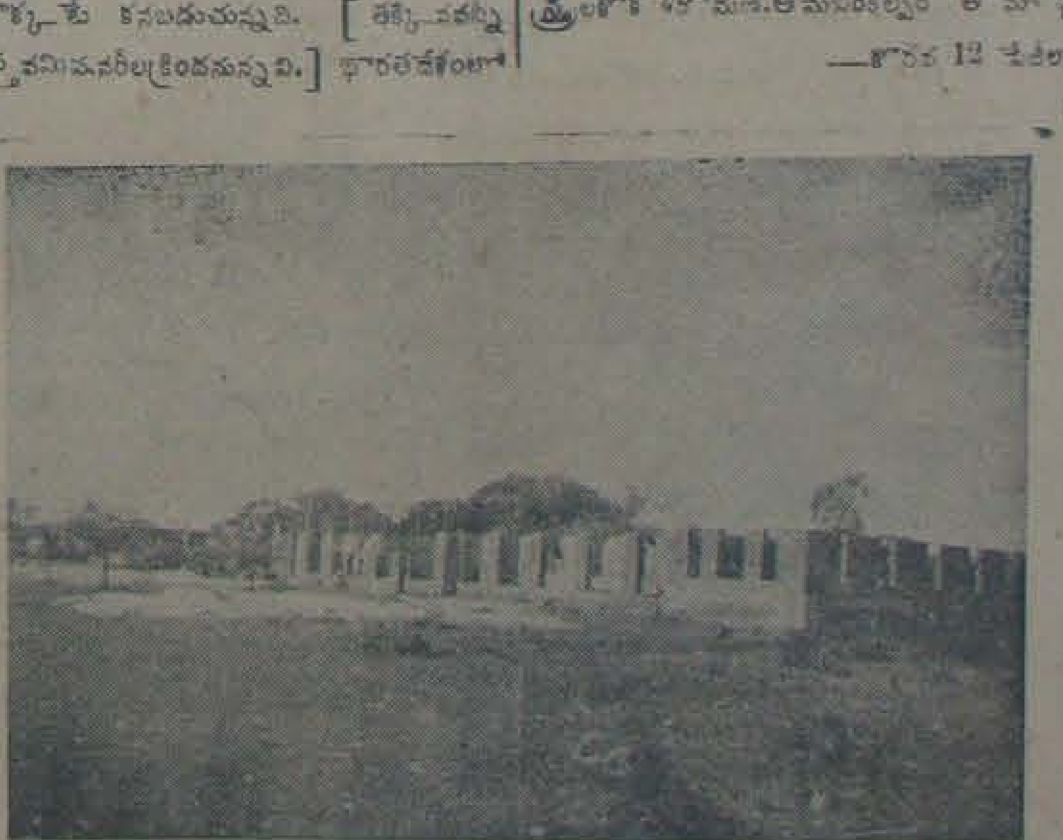

నిర్మాణంలోవున్న క్రొత్త బిల్డింగు

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ఒక జిల్లాకు, పట్టణానికి చెందిన సంస్థగాదు.... అది రాష్ట్రసంస్థ.... తెలుగుదేశం సర్వవిధాల ఈ విద్యాలయం సర్వతోముఖాభివృద్ధికి

★★★ దోహదమిచ్చి తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నాము ★★★

మాతా శ్రీ కస్తూర్బా పేర స్థాపింపబడి ఆంధ్ర దేశంలో విశేష ప్రతిష్ఠలతో వర్ధిల్లుచున్న నెల్లూరు శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము ఉత్తమ శ్రేణికి చెందిన ఉన్నత విద్యాలయాలలో ఒకటి. విద్యాలయ సంస్థాపకురాలైన శ్రీ పొణకా కనకమ్మగారు ఆంధ్ర దేశంలో సుప్రసిద్ధులు. అఖండమైన వారి సేవా త్యాగములు ఆంధ్ర స్త్రీలకు వరవడి దిద్దినవంటే అతిశయోక్తి కాదు. ఆమె జీవితమే దేశానికి అంకితమైపోయినది. చారిత్రకమైన భారతస్వాతంత్ర్యోద్యమపు దివసాలలో, జాతీయ విద్యా సంస్థలు తలలెత్తిన నాటి ఘట్టంలో మొలకెత్తిన ఈ విద్యాలయము పేరు ప్రఖ్యాతులతో వెలుగొంది. కాలానుగుణ్యంగా నిలబడి, స్వతంత్ర భారతంలో ఉజ్వలమైన అభ్యుదయం చూపిస్తూ విరాజిల్లుతున్నదంటే ఎంతైనా గర్వించదగిన విషయము. పుణ్య కస్తూర్బా పేరుతో వెలసి పూజ్య బాపూజీ ఆశీస్సులు పొందిన ఈ విద్యాలయము తెలుగు దేశములోని స్త్రీ విద్యా సంస్థలలోనే శిరోమణిగా ప్రకాశిస్తున్నది.

విద్యాలయ కమిటీ అధ్యక్షులు శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు నెల్లూరు జిల్లాలో పేరుపొందిన ప్రముఖులు, వదాన్యులు, విద్యాభిమానులు. విద్యాలయాభివృద్ధికై వారు అత్యంత శ్రద్ధాశక్తులతో పూనుకొని కృషి చేయడం మిక్కిలి ముదావహం. కార్యకర్తలందరూ ఎంతో శ్రద్ధాళువులై అభిమానంతో సేవాదీక్షతో కృషి చేస్తేనే ఇట్టి సంస్థలు ఇంత ఉన్నత స్థితిలోకి రాగలవు.

విద్యాలయసహాయార్థము గాన కోకిల శ్రీ ఎం. యస్. సుబ్బులక్ష్మిగారు ఏప్రిలు 2 తేదీ పాట కచ్చేరి చేస్తారని విని చాలా ఆనందించాము. సుబ్బులక్ష్మిగారు ఎన్నో విద్యా సంస్థలకు తన అమృతగానంచే లక్షలు సహాయం చేసిన విదుషీ మణి. ఈ తరుణంలో శ్రీ కస్తూర్బా విద్యాలయానికి ఒక లక్ష రూపాయలైనా వస్తాయని ఆశిస్తాము.

విద్యాలయము చూస్తేనే మనోహరంగా కన్నుల పండువుగా ఉంటుంది. విశాలమైన ప్రదేశం, సుందరమైన ప్రకృతి, ఆరోగ్యమైన వాతావరణము, చల్లనిగాలి, తియ్యనినీరు, అత్యంతాకర్షణీయంగా వుంటుంది. ఇది ఒక మామూలు హైస్కూలుగా కనుపడదు. ఏదో ఒక విశ్వ భారతి వలె, ఒక సర్వకళాశాలవలె, ఒక పెద్ద ఆశ్రమం వలె గోచరిస్తుంది. ఈ వ్యవస్థాపనకు మూల విరాట్టయి తల్లివలె నిలిచి ఇంత బ్రహ్మాండమైన కార్య భారాన్ని శిరసావహించి నడుపుచున్న శ్రీ కనకమ్మగారి సేవా దీక్షకు కార్య దీక్షకు తెలుగువారు జోహార్లివ్వాలి. ఆనాడు ఆయమ వేలతో ఆర్జించి పెట్టిన ఆస్తి ఈనాడు లక్షలు విలువగల గొప్ప ఆస్తిని చేకూర్చి పెట్టింది. ఈవిద్యా సంస్థకు పట్టుగొమ్మవలెనుండి అపారమైన సేవ చేస్తున్న అధ్యక్షులు శ్రీ రామిరెడ్డిగారు మిక్కిలి వంద్యులు. వారి విద్యాభిలాష, ఉదారహృదయము, విశాల భావాలు ప్రశంసనీయాలు. ఆయన ఈ విద్యాలయానికి ఏబదివేలు మూలధనమిచ్చి మార్గ దర్శకులగుట ఎంతైనా పేర్కొనదగినది. నెల్లూరిజిల్లాలో వారి సహాయమూ విరాళమూ స్వీకరించని సంస్థలు అరుదు. మరియు పెక్కుండ్రు అభిమానంతో విరాళాలిచ్చి ఉదారంగా తోడ్పడుట సంతోషకరము. ఉపాధ్యాయవర్గము యోగ్యత, బాధ్యత, సమర్థత కలిగి ఉత్సాహంతో పనిచేయు అనుభవజ్ఞులు, సేవాపరులు కావడం మెచ్చుకోదగినది.

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము ఒక జిల్లాకు పట్టణానికి చెందిన సంస్థకాదు. అది రాష్ట్ర సంస్థ. రాష్ట్రంలోని వివిధ ప్రాంతాలవారికి అక్కడ చక్కని స్థానమున్నది. మంచి హాస్టలున్నది. తగిన రక్షణ కలదు. విద్యాలయములో చాలమంది హరిజన బాలికలు చదువుతున్నారు. హాస్టలులోని హరిజన విద్యార్థినులకు, మరి కొందరు పేద విద్యార్థినులకుకూడ ఉచిత సహాయమున్నదని విని చాల సంతోషించాము. ఇటువంటి ఉత్తమ విద్యా సంస్థకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా చేయూత ఇవ్వగలిగితే ఎంతైనా అభివృద్ధిలోనికి రాగలవు. కాని ఇట్టి ప్రజా సంస్థలు ప్రజల మీదనే ఎక్కువ ఆధారపడి నిలుస్తాయి. శ్రీమంతులు చాలమంది ఉన్నారు. వారి లక్ష్మీకటాక్షం ఇటు మొగ్గాలి. "ఇంటికొక పువ్వు అయితే ఈశ్వరునికి ఒకమాల" అవుతుంది. తెలుగు దేశం సర్వ విధాల ఈ విద్యాలయం సర్వతోముఖాభివృద్ధికి దోహదమిచ్చి తోడ్పడవలెనని కోరుచున్నాము.

ఆంధ్ర మహిళానాయికల విజ్ఞప్తి

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంవారు మహిళా కాలేజీ హైస్కూలు ఒకటుని, ఇంకను పెక్కు సంస్థలు నెలకొల్పుట వారి సంకల్పమని తెలుసుకొనుటకు మిక్కిలి ఆనందిస్తున్నాము. స్త్రీలకు ముఖ్యంగా నేడు భుక్తి ముక్తి ఇవ్వగల చేతి పనులు లలిత కళలు గృహ విద్య మున్నగునవికూడా కావాలి. విద్యాలయంవారి కృషి ఫలితంగా ఇట్టి శాఖోపశాఖలు త్వరలో నెలకొని క్రమక్రమంగా కళాశాలలై ప్రవర్ధమానం గాగలదని ఆశిస్తున్నాము. శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము కళాశాల అయితే అది ఆంధ్ర దేశంలో అచిర కాలంలోనే స్త్రీలకొక ఆదర్శనీయమైన కేంద్ర కళాశాలయై శాశ్వతంగా విరాజిల్లగలదని విశ్వసిస్తున్నాము. అట్టి ఉజ్వల భావికి, శుభోదయానికి చూచుచున్నాము. జైహింద్!

ఇట్లు,

టి. కామేశ్వరమ్మ	ఎ. రుక్మిణీలక్ష్మీపతి
గోగినేని భారతీదేవి	కడప రామసుబ్బమ్మ
కల్లూరి పిచ్చమ్మ	ములగ్గూరి రుక్కమ్మ

ఈడుపుగంటి వెంకటరత్నమాంబ.

ఆచార్య రంగా ఆశీస్సు

ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయముచే గుర్తింపబడు గొప్ప కళాశాలగా కస్తూరిబా విద్యాలయం పెరిగి, ఆంధ్ర మహిళాలోకమును వుద్ధరిస్తూ, కనకమ్మ హృదయ కమలమందొక శమంతకమణిగా వెల్గుగాత!

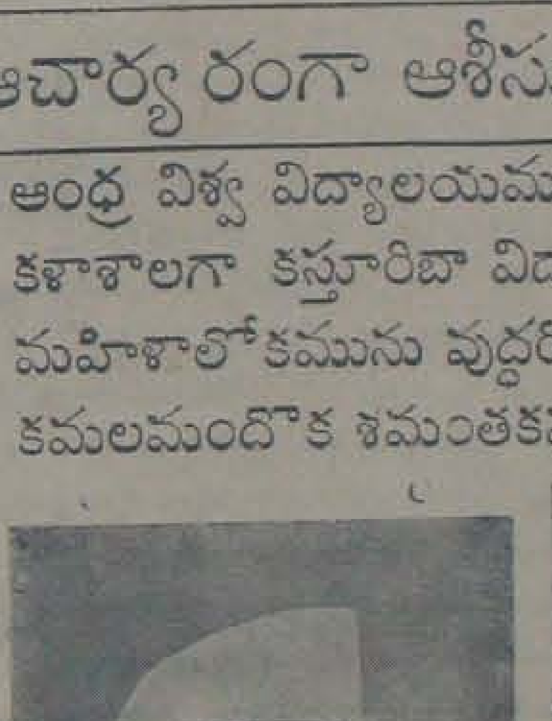

"కస్తూరిదేవి విద్యాలయము" పేరు విన్నంతనే, ఎంతెంతటి భావాలు హృదయాన్ని నింపివేస్తవి!

ఇంతటి సంస్థ — గొప్పదీ — మరి ఎన్నో వున్నవి ఆంధ్రదేశమందు. ఐతే, వాటిని నడుపుటకు ఎందరెందరో దొరికినారు. అంతటి మన శారదానికేతనాన్ని నడుపుచున్న మన తల్లి లక్ష్మీబాయమ్మకు తోడునీడగా అయ్యదేవర విజ్ఞాని, కవీంద్రులైన వున్నవ లక్ష్మీనారాయణ గారు దొరికిరి. నెల్లూరునకేగాదు, ఆంధ్రదేశానికే యీ విద్యాలయమెంత గొప్ప ఆభరణము; ఆనందమయ స్వప్నము. ఇందు విహరించుచునూ, వ్యవహరించుచునూ, తేయింబవళ్లు యీ విద్యాలయాభివృద్ధికై తపస్సు చేస్తూ, అందరి వందలమంది విద్యార్థినుల అభివృద్ధి, విజ్ఞానోపార్జనకై హృదయ మర్పించు చున్న మన సోదరి, కనకమ్మగారు, అదుగో, పడుచున్న శ్రమ యావత్తు మంచిపోషణలతో ఆంధ్రుల నాహ్వానించుచున్నారు.

విద్యాలయ నామమెా, జాతీయతల్లి, భారతీయ వనితాలోకంపు చంద్రమణి. పవిత్రమైన ధర్మముల కాటపట్టగు కస్తూరిబా పాదకమలముల నద్దుకు మనహృదయాల నైకొని పోవుచున్నది.

ముప్పైపంవత్సరాల తపోఫలము: యిరవై సంవత్సరాల నిర్మాణ కృషి; పది సంవత్సరాల భవన సంపదార్జన — యీనాటి కస్తూరిబా విద్యాలయ సుందరాంగణము. స్త్రీలు నిర్మాణశక్తి కలవారా? వ్యవహర్తలా? ప్రజాహితైకసంస్థల నిర్వహణ యుగానీ గాక, ఎందరెందరి విద్యార్థుల వహించి నడుప గలరా? ఎల్లర మన్ననల బొందుటయేగాక, మున్ముందు యుగాల నవపల్లవరేఖల వందిం ముద్దుబిడ్డల కానందము కల్గించగలరా? ఎన్నెన్నో ప్రశ్నలను అవ్యాయి మవ్వల్లా మనవాళికళ వేస్తాయి! వారికి సైతాంగ కుటుంబములలోని, కూలీల కుటీరములలోని, ఎన్నెన్నో బాధ్యతల నెరవేర్చు స్త్రీ జవాబిలలో కల్పించరు. ఈ క్రొత్తాంగమంతయూ, ఆస్తిని, రాచరిఠుల్లాల, సైతెత్తిందచారులవృత్తి వాకిట్టించగల యింతటి గొప్పసంస్థను నిర్మించి నడుపుచూ, స్త్రీలోకానికే ఆంధ్రమున ప్రతిష్ఠ సంపాదిస్తున్నారు. అందులకా మెకు నా అభివందనాలు.

—తొరక 11 పేజీలో

కామినియానూనె [రిజిష్టర్డు]

శిరోజములకు - మెదడుకు - అద్భుతమైన శాస్త్రోక్తమగు సుగంధ తలనూనె.

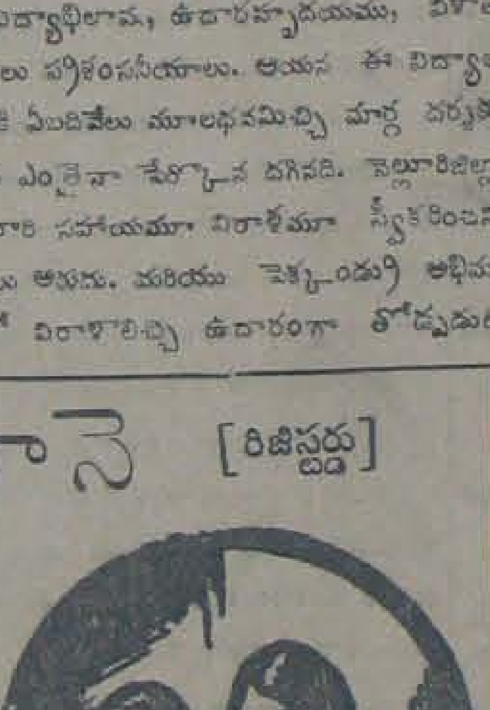

వెంట్రుకలు రాలిపోవుటను నివారించును — తలను - మెదడును చల్లపరచి - వెంట్రుకల మొదళ్ళను గట్టిపరచును. శిరోజములకు అందమును కాంతిని కలిగించి సుగంధ పరిమళము వలన మనమునకు సౌఖ్యమొసంగి తృప్తి పరచును—

ఓటో దిల్ బహార్ (రిజిష్టర్డు)

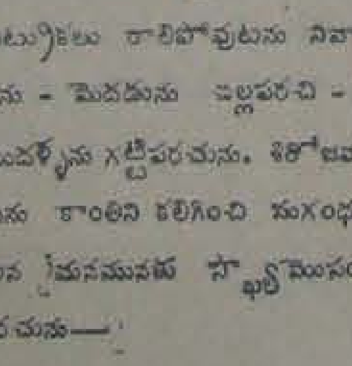

ఆకర్షణీయమును ప్రజానురంజకమునగు ఈ వాసనద్రవ్యమును వాడుకొని మీరు మీ సహవాసును ఆనందము నొందుడు.

సువాసన నొసగుటయందు అసమాన ప్రఖ్యాతిని చిరకాలమునుండి గడించియున్న యీ వాసనద్రవ్యమును కొన్నిబొట్లు మీ చేరుమాలుపై చల్లుకొనినచో చుట్టు ప్రక్కలనెల్ల ఘుమఘుమ మనో హారవాసనవెదజల్లునునదు

శుభ్రమైన, అత్యుత్తమమైన సబ్బులు.

AGENTS:- Anglo-Indian Drug & Chemical Co., BOMBAY, 2.

శ్రీ కనకమ్మగారి సందేశం

ఈశ్వరకృపచే మా ఆశయాలన్నీ నెరవేరి భావిఅభ్యుదయం సర్వోదయంగా ఉజ్వలమై విలసిల్లగలదని ఆశిస్తాము

ఏదేశం సౌభాగ్యానికైనా, ఏజాతి అభ్యుదయానికైనా విద్య, విజ్ఞానం, సంస్కృతి తొలిమెట్లు. సత్యము ప్రేమ త్యాగము జీవసూత్రాలు. ఇవి పరస్పరం అవినాభావంగా పెనవైచుకున్న ప్రాతిపదిక మీదనే భారత భూమి విశిష్టత నిలిచింది. భారత సంస్కృతి ప్రపంచానికే గురుపీఠం పెట్టగలిగింది. యుగయుగాలుగా భారతవర్షాన్ని మహోన్నత శిఖరంపై మణికిరీటంగా తేజరిల్ల చేసిన ఈ దివ్యశక్తి భారతజనని ఏనాడూ పూర్తిగా కోల్పోలేదు. కాలగర్భంలో అది ఇంచుక మరుగుపడిందేకాని! అది సహోజ్వలంగా పునః ప్రత్యక్షం అవుతూనే ఉన్నది. ఈ ధర్మ ప్రతిష్ఠాపనమే శ్రీ గాంధి మహాత్ముడు ఆచరించినాడు. స్వాతంత్ర్య ప్రబోధంతో జాతీయోద్యమం ప్రారంభించినాడు. జాతీయ విద్యానిర్మాణానికి నాంది జరిగింది.

భారత స్వాతంత్ర్య శంఖారావం మొదటి పిలుపులలోనే ఉద్భవిల్లిన అనేక జాతీయవిద్యాపీఠాలతోపాటు మా కస్తూరిదేవి విద్యాలయము కూడా జనన మొందింది. భారతజాతీ యౌన్నత్యానికి భారత స్త్రీల ఉన్నతి ప్రధానమని, భారతస్త్రీల ఉన్నతికి స్త్రీ విద్య ముఖ్యమని అట్టి స్త్రీ విద్య పవిత్ర లక్ష్యాలతో, ఉత్తమ ఆదర్శాలతో పునర్నిర్మాణం జరుగవలెనని ఉద్బోధించిన మహాత్మాజీ మహాదాదేశం మాకీ విద్యాలయస్థాపనకు జనమూ జీవమూ ఇచ్చినది. ఆ ఉన్నతదృష్టితో ఈ విద్యాసంస్థ శ్రీ కస్తూర్బా పేరుతో వెలసింది. శక్తికొలది సేవ చేశాము. మిత్రులు సర్వథా సహకరించారు. అధ్యక్షులు శ్రీ రామిరెడ్డిగారు అన్నిటికి పెద్దమైమాకొక పెద్దఅండయై నిలిచారు. ఇది శుభోదయము. మా విద్యాలయము ఇంత ఉన్నతికి వచ్చింది. ఈశ్వర కృపచే మా ఆశయాలన్నీ నెరవేరి భావి అభ్యుదయం సర్వోదయంగా ఉజ్వలమై విలసిల్లగలదని ఆశిస్తాము.

శ్రీపాటూరు బాలసరస్వతమ్మగారు విద్యాలయ ప్రారంభములో ప్రథమ ఉపాధ్యాయినిగా పనిచేసిన విదుషీమణి

విద్యాలయానికి బీరువలు పుచితంగా యిచ్చినవారు

	బీరువలు
1 శ్రీ తిక్కవరపు పిచ్చమ్మగారి పేర శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు	1
2 శ్రీ కలిమిలి వెంకట్రమణయ్యనాయుడు గారు—	1
3 శ్రీ దబ్బ గురుస్వామిశెట్టిగారు కుమార్తె పేర—	1
4 శ్రీ వెంకట్రామయ్యగారు (టీచరు) పుస్తకాలతో—	1
5 శ్రీ బెజవాడ బాలశంకరరెడ్డిగారు	1
6 శ్రీ కట్టమంచి రంగస్వామిరెడ్డిగారు.—	1

విద్యాలయమునకు సహాయపడిన దాతలు

1 శ్రీ రేబాల కోదండరామిరెడ్డి ధర్మ సంఘం వారు బిల్డింగు నిధికి	9 వేలు
2 శ్రీ మేనకూరు బలరామిరెడ్డిగారు బిల్డింగు నిధికి—	10 వేలు
3 శ్రీ వేమారెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డిగారు అన్న సుందరరామిరెడ్డిగారిపేర గదికి రు 2 వేలకుగా యిచ్చినది—	వెయ్యి రూపాయలు
4 శ్రీ నాపూరు సౌందర్య రాజమ్మగారు—	వెయ్యి రూ.
5 శ్రీ వావిళ్ల వెంకటేశ్వర శాస్త్రులువారు—	5 వందల రూ.

ఈ యీ విద్యాలయమునకు ఆదర్శప్రాయుడగు పుపాధ్యాయుడుగా, గాంధీగారి నిజమైన శిష్యుడుగా పేరుపొంది, చివరకు క్షయవ్యాధిలో నివంగతులైన రాళ్లపల్లి రామసుబ్బయ్యగారు.

విద్యాలయమునకు వాగ్దానము చేసినవారు

1 శ్రీ అత్తివారిశ్రీ వెంకట్రామరెడ్డిగారు ఒక గదికి (అయిదు 5 వేలు)

2 శ్రీ కూనటి కోదండరామిరెడ్డిగారు ఒక గదికి 5 వేలు

3 శ్రీ వి. నాగయ్యగారు (సినిమా ఆక్టరు) 2 వేలు

నెల్లూరులో మంచి యిల్లు అమ్మకము

నెల్లూరులో మంగలివీధి కొనన, కాపువీధికి ఆనుకొని 13/97 నెంబరు యిల్లు, 6 అంకణములు మిద్దె, పైమిద్దె కొట్టిగా పూరిపాకా, కొళాయి అన్ని వసతులు గలది అమ్మబడును. ట్రంకురోడ్డు, బజారు, రైల్వేస్టేషనులు, ఆఫీసులు, స్కూల్సు అన్నిటికి అందుబాటులో నున్నది. త్వరలో అమ్మబేయబడును.

వివరములకు: —కూనిలి రంగనాయకులు, కావలి.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారు, విద్యాలయ ప్రారంభ ప్రోత్సాహకులలో ఒకరు

శ్రీ మేనకూరు దశరథరామిరెడ్డిగారు విద్యాలయ కమిటీ సభ్యులు.

కుష్ఠు - బొల్లి

శోభిరా మేహామచ్చలు - సెగ - పవాయి వ్యాధులకు గ్యారంటీచికిత్స.
క్యాటలాగు ఉచితము
బి. వి. రెడ్డి అండ్ కో.,
"భాస్కర-రామనిలయము"
గోపాలపురం ::: తూర్పు గోదావరి.

గనోక్వెల్
అన్నిసెగలకు గంటలలో గుణము
ఈశ్వర ఫార్మసి, రాజమండ్రి.

పరిశ్రామ మంత్రి
శ్రీ కుమారస్వామిరాజా
ఆర్థికమంత్రి
శ్రీ గోపాలరెడ్డి
గారల కార్యక్రమం

—※—

ఏప్రిల్ 2 తేది:

ఉ. 10 నుండి 12 వరకు	జిల్లా రైతు కాంగ్రెసు సభ. టవును హాలులో
,, 12 ,, సా. 2 ,,	శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి ఆతిథ్యము విశ్రాంతి.
సా 2 నుండి 3 ,,	సంప్రతింపులు. పబ్లిక్ సంస్థల సందర్శనం.
,, 3 ,, 4 ,,	టౌను హాలులో నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు మ్యునిసిపాలిటీవారి సన్మానములు.
,, 4 ,, 5 ,,	బహిరంగసభ.
,, 5 ,, 5-45 ,,	రేబాల లక్ష్మీనరసారెడ్డిగారిచే నిర్మింపబడిన రోమను కాథలిక్కు ఆసుపత్రిలోని ప్రసూతి వార్డుకు ప్రారంభోత్సవం—టీపార్టీ.
,, 6 ,, 9 ,,	శ్రీకస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో శ్రీమతి యం. యస్. సుబ్బలక్ష్మిగారి పాట కచ్చేరి.

రాత్రి 9 గంటలకు— నెల్లూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులవారిచే కో-ఆపరేటివుబ్యాంకి మిద్దెపై విందు.

రేపల్లె డి॥ ము॥ కోర్టులో
O. S. No. 297 of 49.

కస్తూరి వెంకటసీతారామయ్య —వాది.
కస్తూరి ఆదినారాయణవగైరా —ప్రతివాదులు.

1.వ ప్రతివాది: కస్తూరి ఆదినారాయణ
3.వ ప్రతివాది: కస్తూరి ఆంజనేయులు

యీ నెంబరు దావాలో 1, 3 ప్రతివాదులకు దావానోటీసునిమిత్తం 8—4—50 తేదికి వాయిదా చేసినారు. సదరుతేదిన పగలు 10 గంటకు ఆక్షేపణలు తెలియచేసుకొనవలయును.

—ఉపద్రష్ట సూర్యనారాయణ—వాదివకీలు.

మద్రాసులో
నెల్లూరు లాడ్జి
188, గోవిందప్పనాయకవీధి,
జార్జిటవున్

మద్రాసుకువచ్చే ఆంధ్రులకు సరియైన వసతులతో భోజనసదుపాయము చేయుచున్నాము. కావున అట్టివారి సదుపాయార్థం మేము పైపేరుతో హోటలుస్థాపించినాము. శాస్త్రోక్తభోజనం—గదులు—స్నానాదికి వేడినీళ్లు—అన్నివసతులు వున్నవి.

తమ ఆగమనమును కాంక్షించుచున్న మీవాడు

యేల్చూరు హజరతయ్యశెట్టి

ముఖ్యసవరణలు

★ గతవారం పత్రిక 7 పేజీలో కావలి కాలేజీ శీర్షిక క్రింద, శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి ఉపన్యాసంలో కాలేజీకి 40 లక్షలు కావాలని ప్రకటింపబడినది. అది అచ్చుపొరబాటు. అది 40 లక్షలు గాదని, 4 లక్షలని చదువుకోగలరు.

★ ఈసంచిక 11 పేజీలో లోకాభిరామాయణం కొరకు 12 పేజీ అనిచూపబడింది. కొరకు 14 పేజీలోకాదని, 11 పేజీలోనే పూర్తయిందని గమనించగోరదము.

జమీన్ రైతు

విరోధి చైత్ర శుద్ధ షష్ఠి
24—3—50 శుక్రవారము

వికృతి పంచాంగం

ఈ సంవత్సరం సవ్యంగాలేదు. మెట్టపైర్లు షుమారుగావున్నా, మాగాణిపైర్లు సగానికి తక్కువపంట కన్పిస్తున్నది.

దేశవిషయకంగా మత కల్లోలాలు, అల్లరులు, పరిపాలనలో ఒడుదుడుకులు, ఉత్తరహిందుస్థానంలో క్షామము, మద్రాసు రాష్ట్రంలో తిరుగా మద్యపాన ప్రవేశము కలుగునా అనే అనుమానము కనిపిస్తున్నది.

మొత్తంమీద ఆకాశస్థ గ్రహగతులబట్టి అశుభఫలములకంటే, శుభఫలములు ఎక్కువగా వున్నందున ఎన్ని చిక్కులున్నా అవన్నీ తొలగి శుభాంతముకాగలదు. — నిమ్మగడ్డ

ఈ సంవత్సరమున (1) రాజా రవి (2) మంత్రి గురువు (3) సేనాధిపతి గురువు (4) సస్యాధిపతి రవి (5) ధాన్యాధిపతి శని (6) అర్ఘాధిపతి గురువు (7) మేఘాధిపతి గురువు (8) రసాధిపతి కుజుడు (9) నీరసాధిపతి రవి (10) పశునాయకుడు బలభద్రుడు (11) స్థావరక్షకుడు బలరాముడు (12) వర్షలగ్నాధిపతి శుక్రుడు (13) జగల్లగ్నాధిపతి శుక్రుడైయున్నారు—

ఆధిపత్య వశమునందు నాల్గాధిపత్యములు గురునకు కల్గుటచేతను - వర్షలగ్న, జగల్లగ్నాధిపత్యము శుక్రునకుకల్గుటచేతను - ప్రజాభివృద్ధియు సస్యసమృద్ధియు కలిగి కాలము సుభిక్షముగా నుండును.

అధికాషాఢ శుద్ధ సప్తమీ గురువారము, ఆర్ద్రాప్రవేశము - పూర్వాహ్ణమున జరుగును. కావున ఉత్తమము కాకపోయినను సప్తమీ గురువారము కావున సుభిక్షమని చెప్పదగును. మెట్టభూములు 10 వీసములు ఫలించును, మాగాణిభూములు 7 వీసములు ఫలించును. వర్షములుబాగుగా వర్షించును. పూర్వసస్యములు బాగుగాఫలించును. గోధుమలు-శనగలు-ఉలవలు-అలచందలు బాగుగా ఫలించును. నల్లటిధాన్యములు సమృద్ధిగా పండును. రసవస్తువులకు ధరలెక్కిపోవును. వెండి ధర తగ్గును. రాగి, శ్రీగంధము, ముత్యము ల ధరలు పెరుగును—

మకర సంక్రాంతి పుష్య శుద్ధసప్తమీ ఆదివారము పూర్వాహ్ణమునందు కావున అంతమంచిది కాదు. మేషసంక్రమణము చైత్రబహుళ ఏకాదశి గురువారమురాత్రి ప్రథమయామమున కావున సస్యవృద్ధియు, ధరలధికము విశేషవర్షములు ఫలములుగా చెప్పదగును—

ఆషాఢ శుద్ధ పంచమీ గురువారమున వచ్చును. కావున, సుభిక్షమును, పశువృద్ధియు సూచించును—

ఫాల్గుణ శుద్ధ ఏకాదశి సోమవారము ప్రణీతానదీ పుష్కరారంభము—

తే 9-10-50 దీ నుండి తే 23-12-50 దీ వరకు ప్రాక్ సమిత శుక్రమౌఢ్యము 2-3-50 దీ నుండి తే 1-4-51 దీవరకు పశ్చాదస్తమిత గురుమౌఢ్యము—

పశుపాలకుడు, స్థావరక్షకుడు, బలభద్రుడే యగుటవలన పశువృద్ధియు, సస్యాభివృద్ధియు కల్గును—

చైత్ర శుద్ధ పూర్ణిమ ఆదివారము 2-4-50 తేదీ కేతుగ్రస్త చంద్రగ్రహణముకల్గును — పుష్య బహుళ అమావాస్య మంగళవారము 6-2-51 తేదీ మహోదయపుణ్యకాలము—

2 తూముల వర్షము 8 తూముల గాలి 7 వీసములకిక పంటయుకల్గి, కాలం సుభిక్షముగా నుండును ॥ స్వస్తిసర్వేషాం సన్మంగళాని భవంతు — సర్వేజనా సుఖినోభవంతు—

వర్షాః

చైత్ర వైశాఖ మాసముల యందు ఎండలారంభమై తొలకరి వర్షములుండును. జ్యేష్ఠ మాసము అత్యల్ప వృష్టియు. అధిక ఆషాఢ మాసము ఖండవృష్టియు- నిజాషాఢ మాసము వర్ష [illegible] వృష్టియు. శ్రావణ మాసము సమ్యగ్వృష్టియు- భాద్రపద మాసము సువృష్టియు- ఆశ్వయుజ మాసము ఖండవృష్టియు- కార్తీక మాసము అల్పకాలవృష్టియు. అశ్వనికార్తె వర్షించును. మృగశిర, ఆర్ద్రకార్తెలు వర్షములుండవచ్చును. మఘకార్తె వర్షాభావముండవచ్చును. చిత్త కార్తె వర్షముండును. వర్షాకాలమున పశ్చిమ వర్షములుకురిసి జలాశయములు పూర్ణముగా ప్రవహించును. దేశాంతర దేశములందు కొన్ని ప్రదేశములందు వర్షాభావముండవచ్చును.

పంటలు

మెట్టభూములందు పూర్వసస్యములు సమృద్ధిగాపండును. అపరసస్యములు కొంతవిరళముగా మధ్యమంగాపండును. మాగాణిభూములు పూర్తి పంటలకు తక్కువగాపండును.

మకర సంక్రాంతి

ఆర్ద్రా ప్రవేశము

వికృతి సంవత్సర ఫలములు

వికృతి, వికృతిగాను, వికృతగాను, వికృతి అనగా స్వభావసిద్ధమైన విషయములు వికృతి కల్పించుచూ కాలము తారుమారుగానున్నను జనులు మాత్రము సంతోషయుతులైయుందురు.

జగల్లగ్నఫలం

దక్షిణదేశములందు సర్వ సౌఖ్యములు కలిగియుండును. ఉత్తరదేశములయందు దుర్భిక్షముచే ప్రజలుబాధింతురు. పశ్చిమదేశములయందు రెండు మాసముల పర్యంతము భూకంపము, క్షామము, మున్నగు వుపద్రవములు స్వల్పముగా కల్గును.

వర్షలగ్నఫలం

తూర్పుదేశములయందు పశువుల కభివృద్ధి, గ్రాససౌఖ్యము, ఉత్తరదేశములయందు ప్రజలు రాజకోపమువలన బాధనందుట, ధాన్యమునకు కరువు, కవులకు కష్టములపాల్పడుట మున్నగు సంకటములు కల్గును. దుర్భిక్షము, విపరీతమైన గాలి, స్వల్పవర్షము కల్గును. యుద్ధము ప్రాప్తించి అనేకులు మృత్యువు వాతబడుటయు కల్గును. కొన్ని అల్లకల్లోలములు కలుగవచ్చును.

దేశపరిస్థితులు

జగల్లగ్నము కులస్థానస్థితమైన శుక్రునిచే సుఖస్థానమున, శని క్షేత్ర మకరరాశిలో రాంగా వుండుటవలన ప్రశాంతము, విద్య, వినయ, సంపద, సౌభాగ్య, సహన, సౌఖ్య, సదాచార ఇత్యాది సుయోగములు ప్రాప్తించవచ్చును.

రాజ్యస్థానేశుడైన చంద్రుడు శత్రుక్షేత్రమైన మకరరాశిలో రవి రాహువులతో నుండుటచే [illegible] కీర్తినష్టి, బంధనము, వైరాలు, దీనత్వము, పరాధీనత, అవమానము, నిరర్థ్యము, ఇత్యాది దుర్యోగములు సంభవించవచ్చును.

రాజ్యస్థానాత్ శుక్రుడు, సుఖ లాభాధిపతియై రాజ్యస్థానమును చూచినందున రాజ్యస్థానము అభివృద్ధియోగములకు అవకాశము.

శత్రుస్థానమున రవి చంద్ర రాహు గ్రహములుండుటచే శత్రుపీడాయోగమున్నది.

ధనేశ కుజుడు, విజయస్థాన రవి క్షేత్ర సింహరాశిలో వక్రియుతము, బుధ గురు శుక్ర ఇత్యాది శుభ పాప దృష్టి కారణములవలన ప్రజా ధనవ్యయమున్నను ధనప్రాప్తియందు అవకాశము కలిగియున్నది.

వర్షలగ్నము తుల. రాజ్యస్థానేశ చంద్రుడు శని క్షేత్ర మకరరాశిలో కుజయుతము, [illegible] సమసప్తకమువలన క్షేమము, దేశసమస్యలు వెలగేని అల్లకల్లోలములు, రాష్ట్ర విభజనలు, దక్షిణభారత రాష్ట్రపాలనావర్గమున అలజడి, తిరుగా మద్యపాన ప్రవేశము కలుగవచ్చును.

తులాలగ్నాత్ విజయస్థానేశ రవి, భాగ్యవ్యయేశ బుధుడు, సప్తమకేంద్ర [illegible] మేషరాశిలో [illegible] బుధాదిత్య శుభ యోగములవలన భారత దేశ [illegible]

— తరువాయి 9 వ పేజీలో.

కస్తూరిదేవి విద్యాలయం

★

వ్యక్తుల త్యాగ మహిమ, సంకల్పోద్దేశ్యం, సంకల్ప ఆదర్శముల బట్టి తత్కార్య పరిణామ వికసిత పవిత్రత కానవగును. అదే నేటి శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయ ప్రాభవ దశ.

ఇందులో మనకు కనుపించని యిద్దరు వ్యక్తుల మహోత్తర త్యాగమహిమ, భారత జనని కస్తూరిబాయి పూజ్యనామ పవిత్రత గూడా నేటి విద్యాలయ వుచ్చ దశకు కారణములు. ఈ విద్యాలయము 1923 లో స్త్రీల కాంగ్రెస్ పక్షమున శ్రీ కనకమ్మగారిచే మాతా కస్తూరిబాయి పేర జాతీయ విద్యాలయంగా స్థాపింపబడినది. బాలికలకు మన సంస్కృతికనుగుణ్యమగు ప్రాథమిక విద్య, నేత, కుట్టు మొదలగు చేతి పనులు నాటి విద్యా విధానంలోనివి. ప్రథమంలో యీ వూరులోను, చుట్టుపట్ల గ్రామములలోను, యింటింటా ముంతలు పెట్టి బియ్యము వసూలు చేసికొనిపోషణ జరుపుచుండిరి. ఆదినములలో ప్రభుత్వపు గ్రాంటు తీసుకొనవలసినదిగా మునిసిపల్ ఛేర్మన్ యూసఫ్ఆలీ సాహెబు గారు అర్థించినను తిరస్కరింపబడి ప్రజల ఆదరముచేతనే దీనినినడుపుచుండిరి. 1927 వరకు కనకమ్మగారి చేతిమీదనే నడుపుచూ, 1927 లో కె. వి. రాఘవాచార్యులుగారి అధ్యక్షతక్రింద కమిటీవేయబడి రిజిష్టరుచేయబడినది. స్థానం నరసింహారావు మున్నగు నటులసహాయమున ఆంధ్రదేశమున కొన్ని నాటకములు ప్రదర్శించి దానిమీదవచ్చే వరుమానముతో విద్యాలయ పోషణ జరుపుకొంటూ, నెల్లూరు పొగతోటపరిక్కన 2ఎకరాల 41 సెంట్లు మాగాణిప్రదేశమును శాశ్వత భవనమునిమిత్తము కొనుగోలు చేయబడినది. గాంధీజీ నెల్లూరువిచ్చేసినపుడు తే11-11-29ది. భవనమునకు శంకుస్థాపనమహోత్సవంగూడా జరుపబడినది. నాటి మహాసభలో విద్యాలయమునకు ఎల్లరు సహాయము చేయవలసిందిగా గాంధీజీయే స్వయముగా ఆదేశించెను, అర్థించెను. విద్యాలయము 1931 వరకు జరిగినది. శ్రీ కనకమ్మగారు జైలుకు పోయేటప్పుడు కొంత ధనాన్ని కమిటీవారిచేతికి అప్పగించి పోయిరి. అది అయిపోవువరకు విద్యాలయము జరిగినది. కనకమ్మగారు జైలులో చాలాజబ్బునపడిపోయి, విడుదలైన తర్వాతగూడా, ఆమె చాలాకాలము కోలుకొనలేకపోవుటచే కమిటీవారు అప్పచేసి కొంతకాలం జరిపి, వారికి సాధ్యంగాక నిల్పివేసిరి. ఇదిప్రథమదశ.

దీనిని హైస్కూలుగా చేయవలెనని శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు సంకల్పించిరి. కాని నాటి కమిటీ కార్యదర్శి ఏనుగు రాఘవరెడ్డిగారు తనవృత్తినుండి విరమించుకొని దీనినినడపవలెననే ఉద్దేశ్యంతో కాలవిలంబనమైనది. రామిరెడ్డిగారు ఎంతతీవ్రప్రయత్నముచేసినను కాలము కలసిరాలేదు. నేటివిద్యాలయ ప్రదేశమును, కొన్నధర 15 వేల రూపాయలకు విద్యాలయమునకివ్వ శ్రీ రేబాల పట్టాభిరామరెడ్డిగారు సమ్మతించినను, కాలవ్యవధి వలన అదిపడదరలేదు. తర్వాత విద్యాలయమునకుగా పూర్వము కొనుగోలుచేయబడిన రెండు ఎకరాలచిల్లర ప్రదేశములో ఒకఎకరా పట్టాభిరామరెడ్డిగారికి మార్పుయిచ్చి నేటి విశాల ప్రదేశము తీసుకొనబడినది. అంటే 15 వేల రూపాయలకు యిస్తానన్న ప్రదేశమును, షుమారు 40 వేల రూపాయలకు కొనవలసి వచ్చినది. అనగా అంతకుముందు సంపాదించిపెట్టిన రెండెకరాల చిల్లర 80 వేలకు విక్రయించబడినదన్నమాట. సగము మొత్తముతో యిప్పటి 17 ఎకరాలచిల్లరప్రదేశం తీసుకొని, 40 వేల వరకు వెచ్చించి హాస్టలు వగైరా కట్టడములు కట్టబడినవి.

శ్రీ రామిరెడ్డిగారు 50 వేల రూపాయలు విద్యాలయ శాశ్వత నిధికి విరాళమొసంగిరి. ఇంకా కొంతమంది దాతలు భవననిధి క్రిందను, పోషణనిధి క్రిందను విరాళము లొసగిరి. విద్యాలయమునకు క్రొత్తభవనము కట్టవలసి వచ్చెను. దానిఖర్చులు షుమారు లక్ష పదివేలు. 1944 నుండి విద్యాలయము ఖర్చులు, విద్యాలయమునకు సంవత్సరమునకు 10 వేలు వంతున గత ఆరు వత్సరాలకు 60 వేలు లోటు. ఈ వ్యయభారము, క్రొత్తకట్టడమునకు ప్రభుత్వమువారిచ్చు 30 వేలు గ్రాంటు, యితరదాతలిచ్చు మొత్తములు కాక, భవనము పూర్తిచేయుటకు కావలసినంత ధనము, ఇదిగాక చేతిపనులు, డ్రాయింగు, పెయింటింగు మున్నగు శాఖలు ప్రవేశపెట్టవలసి వున్నది. కావున వీటన్నిటికి ఎంతయో ధనమవసరము. అందుకోసరమే శ్రీమతి సుబ్బులక్ష్మి పాటకచ్చేరి 2-4-50 తేదీన ఏర్పాటు చేయబడినది. ఈ విద్యాలయం జాతి, మత, కుల, రాజకీయవిభక్షతలకు అతీతమైనది. కావున, జిల్లాలోని ప్రతిఒక్కరు- స్థితితో నిమిత్తం లేకుండా – శక్త్యానుసారం యీ పాటకచ్చేరి టిక్కెట్లుకొని, విద్యాలయ భావిఅభ్యున్నతికి చేయూతనివ్వాలని కోరుచున్నాము.

ఈపాటకచ్చేరికి ఉచితంగా ఒప్పుకున్న శ్రీమతి సుబ్బులక్ష్మిగారికి, తత్సహాయకులకు మా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాము.

విజయవాడ విశేషాలు ★★★

ఢిల్లీలో రాష్ట్రకాంగ్రెస్ పై ఫిర్యాదులవిచారణ పర్యవసానం?

ఆంధ్రకు ప్రత్యేకోద్యోగినేస్తే, అన్నిరాష్ట్రాలకు అదేవిధంగా వెయ్యాలని జగజీవనరాం వాదం?

5 గురిలోపి.సి.సి.కి. యిద్దరి సపోర్టు?

రాష్ట్రకాంగ్రెసుఅధికారాలను పరిమితంజేస్తే ప్రతిష్టంభన ఏర్పడుతుందని ప్రకాశంగారి జాబు?

రాష్ట్ర కాంగ్రెసుపై ఫిర్యాదు చేసిన హేమా హేమీలంతా తిరిగివచ్చారు. ముఖ చిహ్నాలన్నీ విజయసూచకంగా కనపడుతున్నాయి.

ఇక రాష్ట్ర కాంగ్రెసు తరఫున వెళ్లిన పెద్దలు ఇంకా రాలేదు. రేపో, మాపో వస్తారు. అయితే రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకు వస్తున్న వార్తలనుబట్టి చూస్తే —ట్రింకు టెలిఫోనులే కానీయండి, యింకేదయినా కానీయండి— ఫిర్యాదుల కబుర్లు కమిటీ సభ్యులలో వారికి అనుకూల భావాలను కల్గించ లేకపోయాయని, పాతే తిమ్మారెడ్డి లచ్చన్న గార్లు, మంత్రి వర్గం ముఖాగా ఫిర్యాదులు క్రమశిక్షణా రహితంగా ప్రవర్తించడం, రాష్ట్రపతి డాక్టరు పట్టాభి కార్యదర్శి శ్రీ కళాగారు వారికి ప్రత్యక్షంగా యిస్తున్న ప్రోత్సాహము, పరోక్షంగా నెరపుతున్న సహకారము మొదలయిన విషయములను కండ బద్దలు కొట్టినట్లు వివరించారట.

ఫిర్యాదులు జిల్లా కాంగ్రెసు కమిటీలను రాష్ట్ర కాంగ్రెసు మొదటినుండి ఏవిధంగా అణగ ద్రొక్క చేయాలని ప్రయత్నించింది, వివిధ జిల్లాలలో గల కాంగ్రెసు నాయకులను, సేవకులను తమ వర్గమునకు చెందినవారు కారని, ప్రతికూలురని కాంగ్రెసు సంస్థనుండే ఏవిధంగానైనా తొలగించాలని ప్రయత్నించారని, ఎప్పుడెప్పుడు పరస్పర విరుద్ధమయిన ఉత్తర్వులను జారీచేసింది రికార్డులతో సహా చూపించి తమ వాదాన్ని బలపర్చుకొన్నారట.

సుచేతాకృపాలినీ, జగజీవనరాం రాష్ట్ర కాంగ్రెసు వాదం పట్ల సుముఖులుగా వున్నారట. అయితే ఎదుటి పక్షం వారు కూడా సభ్యుల నందరనూ వ్యక్తిగతంగా కల్సుకొని రావడంలో రాష్ట్ర కాంగ్రెసు చాలా తప్పులు చేసిందని ఒప్పుకొన్నారు.

ఈ విధంగా పరస్పర విరుద్ధాలతో వార్తలు వస్తున్నాయి. ఏది ఏమైనా శని-ఆదివారాలు రెండుదినాలు క్రమశిక్షణోపసంఘం ఈ విషయాలు వినినవిషయం నిజం. రెండువర్గాలవారిధోరణులు నిజం. వివరాలలో తేడా వుండవచ్చును.

ఇక పర్యవసానం ఏమిటి?—

రాష్ట్ర కాంగ్రెసుసంఘాన్ని కాదని ఎన్నికలు జరిపేందుకు ప్రత్యేకాధికారిని నియమించడమా?

జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘములచేతిలో ఎన్నికలు జరిపే సర్వాధికారాలు పెట్టితే సక్రమంగా జరుగుతాయా?

మరి జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘాలు చాలవరకు బాధ్యతా రహితంగానూ, క్రమశిక్షణా రహితంగానూ వర్తిస్తున్నాయని రాష్ట్ర కాంగ్రెసునాయకులు అంటున్నారే?

అసలు ఒక ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమించి, రాష్ట్ర, జిల్లా సంఘముల అధికార్యాలకు ఏమీ లేకుండానే జరిపించాలా?

ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు వెతుకుతున్నదట ఉపసంఘం.

రాష్ట్రసంఘంచేసిన ఫిర్యాదులు సంఘసభ్యులకు సంతృప్తి కలిగించలేదట. ఎందుకంటే జిల్లా సంఘాలు చేసినవాటిని కాదనటంచేతనో, లేక అది నిరాకరణ చేస్తున్నట్లు వాటిని రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అణగద్రొక్కాలని చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు, తీర్మానాలకు ఆపేలురూపంగా అలిండియా కాంగ్రెసు కమిటీకి వినతిచేసుకోవడం, వాటికి న్యాయమనితోచిన తీర్పుయివ్వడం జరుగుతున్నది. అక్కడ వున్న వ్యక్తి ఎవరనే ప్రసక్తికి తావులేదు. అందుచేత రాష్ట్ర కాంగ్రెసువాదం అంగీకారం కాలేదట. వెనక శ్రీ కళావారు చెప్పినట్లు హైకోర్టుయిచ్చిన తీర్పును కాదన్న సుప్రీంకోర్టు పాక్షికదృష్టితో వ్యవహరించిందనే ఆరోపణను ఆధారంచేసుకుంటే న్యాయమనేది ఎక్కడా దొరకదనేది నిశ్చయం అవుతుందికదా!

ఇక అయితే గియితే ప్రత్యేకోద్యోగిని నియమిస్తే ఎవరిని అనేదికూడా కలవరపెడుతున్నదట సంఘసభ్యులను? ఏ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడినో, ఏ కాంగ్రెసు వర్కింగు కమిటీ సభ్యుల్లో కనీసం ఆహ్వానాలలోవున్న వాడిని నియమిస్తారనే ఊహావుంది.

అలిండియా కాంగ్రెసు ప్రత్యేకంగా ఆంధ్ర దేశానికిమాత్రం యిటువంటి ఏర్పాటు చేయడం తగదు అనేవాదం ఒకటివుంది. ఈవాదాన్ని శ్రీ జగజీవనరాం లేవదీశారట. అయితే ఉపసంఘం ఆలోచన తనకు ఫిర్యాదులు చేసిన అన్ని రాష్ట్ర సంఘాలకుకూడా ఇట్టియేర్పాటు చేయాలట. ఆంధ్రదేశంకాక మరి మూడు రాష్ట్రాలనుండికూడా సుమారు యీవిధమయిన తగాదాలే విచారణకు వచ్చాయి.

ఈవిషయాలన్నీ యిలా సందిగ్ధంగా వుంటుండగనే ప్రకాశంగారు రాష్ట్ర కాంగ్రెసు బలపరుస్తూ అలిండియా కాంగ్రెసుకు ఒక ఉత్తరం వ్రాశారట. అందులో జాగ్రత్త, రాష్ట్ర కాంగ్రెసు ఎన్నికల విషయంలోమాత్రం కలుగచేసుకొని రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధికారాలను పరిమితంచేయాలనుకుంటే, కబడ్దార్, ఆంధ్రదేశంలో కాంగ్రెసు వ్యవహారాల్లో పెద్దసంచలనముకలిగి, ప్రతిష్టంభన ఏర్పడుతుందని హెచ్చరించారట.

కూలీలు పడరాని, చెప్పరాని బాధపడుతున్నారు. గనుక దీనిని విచారించవలసినదా? యిది పోలీసు బాధ్యత గాదా?

\+ \+ \+

ఇప్పుడు సి.ఐ.డి వారు వచ్చి పరిశోధిస్తున్నారు వింటున్నాము. 23 తేదీ డి. ఐ. జి. రాజరత్నం గారువచ్చి విచారించు కుంటున్నారట. గూడూరు యిక పోలీసుబందోబస్తు పకడ్బందీగా వుండగలదు.

\+ \+ \+

గనుల స్వంతదారులు రక్షణ ఆయుధాలకు లైసెన్సులు పొంది స్వయంగాకూడా యీ దోపిడిదారుల ఎదుర్కొనేందుకు సిద్ధపడి పోలీసులకు సహకరించడం బాగుంటుంది. శిద్దయ్యగారు నిన్న సుపాకీలైసెన్సుకు పెడితే అప్పుడే యిచ్చేశారు.

\+ \+ \+

ముఖ్యంగా యిందులో ఒకవిషయం చెప్పవలసివున్నది. మైకా వ్యాపారులు దొంగసరుకును కొనేపద్ధతి యీనాటికైనా మానుకోవడంబాగుంటుంది. కొన్ని సందర్భములలో కొంతమంది పెద్దమనుష్యులు ఆవసరనిమిత్తం తమగని సరుకే దొంగమార్కెట్టులోకొనుక్కోవలసి వచ్చిందట. అలాంటప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రముఖులుగా వుండేవారైనా యీ 'కాంగ్రెసు సరుకును' కొనడం యెందుకు బహిష్కరించి కాంగ్రెసు పేరుకు యెందుకు కళంకం లేకుండా చేయకూడదు?

\+ \+ \+

కలెక్టరుగారికొకమాట. మైకా ఫీల్డులో దొంగ వ్యాపారం జరుగుతున్నది. దీనిని అరికట్టడం ముఖ్యఅవసరం. ప్రభుత్వానికి గూడ దొంతో ఆదాయం వుండగలదు.

గూడూరు సంగతులు:

మైకాగనులమీద ముసుగుగ్యాంగు దోపిడీలు

స్త్రీల మానభంగాలు — గృహదహనాలు

[మా ప్రత్యేకవిలేఖరి]

ఈమధ్య సుమారు మాసంరోజులనుండి రాపూరు తాలూకా సైదాపురం ప్రాంతాలలో కొన్ని మైకాగనులమీద రాత్రిళ్లు దోపిడీలుజరుగుచున్నవి. దోపిడీదారులు సుమారు 10, 15 మంది రాత్రి 12 గంటల ప్రాంతంలో వస్తారు గనులవద్ద కాపురముండు కూలీలు, కావలాదారులకీ, స్వంతదారుల యిండ్లమీదను, అక్కడి ఫ్యాక్టరీమీద ముందు విరామంలేకుండా రాళ్లురువ్వుతారు. ఆ రాళ్లవర్షానికి భయపడి అక్కడ వుండువారంతా ఆవోటు వదిలిపెట్టి అవలకుపోయాక యీదోపిడిదారులు జొరబడి అక్కడవున్న మైకాసరుకు యెత్తుకపోతారు. ఈ దోపిడీదారులు తలకు వల్లెముసుగు - కొళ్లాయిబనీను - కాకీ డ్రాయరు, చేతికిలైటు - కాళ్లకుబూటులు కలిగివుంటారట. వీరు కనుపడినా ఫలానావారని గుర్తుపట్టుటకు వీలుండదు. వీరివద్దవుండే ముఖ్యఆయుధం రాళ్లు రువ్వడమే!

వీరుయీమధ్యన సుమారు 10, 12 గనులమీద దోపిడీలు జరిపినారు. కాని చాలమంది గనుల స్వంతదారులు పోలీసురిపోర్టులుయివ్వక కప్పిపెట్టుచున్నారు. రిపోర్టుచేసినందువల్ల దీనికి సంబంధించిన్ని, గనుల వ్యవహారములలోను కొన్ని చిక్కులున్నవట. కొంతమంది మాత్రం రిపోర్టుచేశారు. పోలీసు తగినశ్రద్ధతీసికొనలేదు. రాత్రిళ్లు గనులవద్ద కూలీలు వుండేందుకు భీతిచెంది పోయివున్నారు.

16 తేదీ రాత్రి పనుపులేటి శిద్దయ్యగారి గనిమీద దాడిజరిగింది. కాని కావలావారు తిరుగబడినందున సుమారు 8 ఘంటలసేపు ఘర్షణ జరిగింది. ఫ్యాక్టరీలోని మైకాసరుకువ్వమని దొంతో బాధపెట్టారు. కాని కూలీలుతలుపులుబిగించుకొని బొమ్మిదారులతో కేకేశారు. కడకు విధిలేక బొమ్మిదారులు ఫ్యాక్టరీకి బయటవైపు తలుపులు బిగించి నిప్పుపెట్టవెళ్లారు. అక్కడవున్న మేస్త్రియుతరకూలీల యిండ్లకన్నిటికీ నిప్పుపెట్టారు. ఫ్యాక్టరీలోని ఒక కూలి గోడకూకి యివతలకొచ్చి తలుపుతీసినందున లోపలివారు రక్షింపబడ్డారు. ఎంతఘోరమైన పనో చూడండి. ఈ సంఘటనలో సుమారు 4000 రూ. నష్టముంటుంది.

ఇంతకుముందు వారంరోజులనాడు వెంకటేశ్వర మైకామైన్ మీద పడినపుడు అక్కడికూలీలనుకట్టివేసి వారియెదుటనే వారి స్త్రీలనుచెరిచారు. ఇంతకన్న సహించరాని విషయమింకొకటి లేదుగదా! ఇప్పటికి దోపిడీజరిగినవి ధనలక్ష్మి మైకారక్, సైదా సుబ్బారామయ్య, కాకి విశ్వనాథ మైనులమీదనున్న యింకకొన్నిటిమీద జరిగినట్లు తెలుస్తున్నది.

ఇలా దారుణకాండ జరుగుతుంటే సైదాపురం సబ్ యిన్స్పెక్టరు తమాషా చూస్తాడట. దొంగసరుకు కొంటేకదా దొంగతనం జరుగుతుందని అంటాడట. కాని మైకాకొన్న దుకాణాల్లో ...

(8 వ పేజీ తరువాయి)

ప్రధాన కేంద్రీ అష్టస్థానమునకు శుభఫలములు కీర్తి, సుఖ, రాజ్యాభివృద్ధి, సుకృత, గౌరవ, సౌభాగ్య, ఉపకార, ఉన్నతపద, నిరోత్సవ ప్రాప్యతలుకలిగి యున్నవి.

సమష్టి ఫలము

మొత్తమున జగల్లగ్న, వర్ష లగ్నముల ఆమూలాగ్రము పరిశీలనచేయగా శుభఫలములు మెజార్టీ, పాపఫలములు మైనార్టీ కలిగియున్నవి. అందువలన స్వదేశ, విదేశములయందు యుద్ధభీతి ఆరాచక, నష్ట, కష్ట, అర్థవ్యయ, ప్రధాన కేంద్రీ స్థానాంతర్గత రాష్ట్రములయందు పాలనావర్గమున పరస్పర భిన్నములు, మార్పులు కలిగినను రాజరవి, మంత్రి గురువు అగుటవలన ప్రభువము ఆనంతకల్యాణములుకలిగి శోభిల్లుచుండును. రవి రుడు మేలు.

గురువు, 1950 మార్చి 13 తేదీ మొదలు 1951 మార్చి 17 తేదీవరకు కుంభరాశి సంచారమువలన దేశము సర్వవిధముల ఓదుదుడుకులు కలిగియుండును.

— —

అమలాపురం సబార్డినేటుజడ్జికోర్టులో

E. P. 198 of 49 O. S. 16 of 46

గారపాటి వెంకాయమ్మ —(D. H) పిటిషనరు

గారపాటి రామసుబ్బారావు —(J. D) వారు.

యీ నెంబరు డిక్రీదారుకిన్ (J. D) తాలూకు జప్తికాబడిన స్థిరాస్తి యీ కోర్టు ఎదుట 18—4—50 తేదీ వేలం వేయబడును. గనుక పాడుకోదలచు వున్నవారు రూల్సుప్రకారం పాడుకొనవచ్చును యిందునుగురించి యావత్తువుములాయిన్ D. H అడ్వొకేటుగారి ఆఫీసులో కొనవలెను.

—కాటిమంచి ప్రకాశం—అడ్వకేటు

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

I. A. 174 of 50 O. S. 133 of 50

వాకలపాటి సుందరరామిరెడ్డి —వాది.

1. అన్నంరెడ్డి వెంకటసుబ్బమ్మ వగైరా —ప్రతివాద్లు.

వాది యీ నెంబరు దావాను General body of Creditors తరఫున representative Capacityలో వ్యవహరించుటకు పర్మిషన్ కోరి పిటీషన్ దాఖలు చేసియున్నందున నోటీసునిమిత్తం తే 27—3—1950 కి వాయిదా వేయబడియున్నది. ఆక్షేపణలుగలవారు వాయిదా నాట కోర్టుహాజరై తెల్పుకోవలసినదిగా తెలియపర్చడమైనది. —వి. వీరాస్వామినాయుడు, వాది అడ్వకేటు.

నెల్లూరు సబ్ కోర్టులో

O. S. No. 133 of 49.

బెజవాడ వెంకటకృష్ణారెడ్డి —వాది.

1. పట్నం పట్టాభిరామరెడ్డి —ప్రతివాద్లు.

యీ నెంబరున వాదిపేరటికి ప్రతివాదులు వ్రాయించియిచ్చియుండు ప్రాంసరినోటు తా॥ అసలుఫాయిదాలు రాబట్టుకొనుటకు సదరు ప్రతివాదులమీద దావాచేసినందుకు సదరు దావాలో 1-వ ప్రతివాదికి యెన్నిపర్యాయములు దావా నోటీసులు పోయినను జారీచేసుకొనక వృథా కాలయాపన చేయుచున్నందున సదరు ప్రతివాదికి యిస్తెహారుమూలకమున జారికాగలందులకుగాను తే 18–4–50 కి వాయిదా వేయబడియున్నది. గాన వాటివాయిదా మేరకు ప్రతివాదికి ఆక్షేపణ ఉన్న తెలుపుకోనవలెను.

—కేశాల భరద్వాజ రామరెడ్డి—వాదివకీలు.

స్థిరాస్థి వేలం

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు నెం 52 / 1949 ఇ. పి. 316 / 49

ఆత్రేపల్లి పట్టాభిరామిరెడ్డి — బుచ్చిరెడ్డిపాలెం, కోవూరుతాలూకా ... —వాది.

కాటంరెడ్డి కిష్టారెడ్డి — బుచ్చిరెడ్డిపాలెం, కోవూరుతాలూకా ... —ప్రతివాది.

యీ క్రింది పట్టాదాఖలా స్థిరాస్థిని 4–4–50 తేదీన కావలికోర్టుయెదుట వేలంవేయబడును.

—: ఆస్థివివరం :—

నెల్లూరురిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టులా కా బుచ్చిరెడ్డిపాలెం సబురిజిస్ట్రరులో చేర్చి కోవూరు తా॥ చవ్వేరుగ్రామంలో:- ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవము గల నెం 160 రు పట్టా కోరుమెట్ట సర్వే నెం 669 రు యె 0–97 ట్లు శిస్తు రు 2–0–0 లు గల భూమి. సర్కారుపాట రు 500–0–0.

వేలంవాయిదా తే 4–4–1950 ది.

యం. వెంకటనారాయణయ్య—ప్లీడరు.

ఎవరమ్మా తయారుచేసింది?
నమ్మకమయిన నగలవర్తకు

గుండాల వెంకటసుబ్బారెడ్డి అండ్ సన్సు
చిన్నబజారు నెల్లూరు

ఉగాది

❊ ❊ ❊

శ్రీ రాయప్రోలు సుబ్బారావుగారు

జననీ! శ్రీ భారతావనీ! ఇది అపర్వస్వతంత్ర్య పుణ్యాహావచన విన్యాసము, వేళపించితిమి త్రిలింగతోక్కటి కలశిఖరతల్, వివిపించంగదె లావిమానవ సుఖవిచ్చిన్న కైవల్యసాధనము, గాంధిముపోవిన్న నవనీతప్రీతి ముగ్ధితము.

చీకట్లు చీరివిచ్చెను తూర్పురేఖలు
తెల్లవారెనటంచు
తిలకించి పులకించి,

ఉయ్యాలలూగు ప్రియ్యాపకన్యకకాళ్ల
కడియాల నృత్యమా
కాంక్షించి కాంక్షించి

దిక్కులే యెలుగిన నిక్కికూలించు పుల్గుల మేలుకొలుపులకు
పలపెత్త కలలెత్తి

తరణి తరుణస్మేరకిరణాలలో స్వతంత్రో దయావక్ర్యతంబు
నూవాంచి గావాంచి,

గట్టెక్కినట్లు, స్వర్గము నందుకొనినట్లు
తలపోతలనుమున్గి, తలపులన్నీ తెలిచి
మత్తిల్లి, మైమలిచి, మ్రాగన్ను వేసాము
ఇంటా బయటచూడు, మేమింక జాగ్రత్త!

బంగారుముద్దలకు ప్రాణాలువిడిచే మహాకోటీశ్వరులచూపు
సూదిగాతిరగాలె,

చీకటి బజార్ల సిరులు పోగులుచేయు
వర్తకుల నడతలో
పంకరలుతీరాలె,

లంచాలుమరిగి కల్మషమైన అధికార్ల
మనుగుబొందలవాలు
మొదలంటఊడాలె,

పుట్టింటికే చిచ్చుపెట్టు పెనురాకసుల
ఇనుపగుండెల తిత్తు
లిగురులై విరియాలె

కూటికై అల్లాడి గుడ్డకై అర్జాడు
జనఘోష పగబాటి నన్నుగారవిలి, ప్రచండమైమండితే చల్లార్పగారాదు—
కాదోయి ఇది భేదవాదాల సమయంబు.

చైత్రురే పల్లవించగ వసంతములాడు
నీ నూగుమీసాల
నిగ్గైనప్రాయంబు.

గ్రీష్మవల్లికలు రాగిల్లి పుష్పింపగా
వానవల్ పుడియు నీ
వాలారు జవ్వనము

శ్రావణ సోత్రత్ర రంగ భంగినిపొంగు
నీ తనూపొడాము
నీ వరదాతరుణంబు

శారదాశ్రీయ వికస్వర సహస్రారిమగు
నీ విరత దీవశ్రీ
విర్మాహారిసయమ్ము.

వరుచు పోకిళ్లలో బుదురు తోపిళ్లలో
మగ్నమై, మిరితమై, ప్లావమై మాయునే
నడుమవాడ! స్వతంత్ర భారత జాతియుదా!
తరతరాల విపత్తు తప్పింపలేవోయి!

చిత్రజగత్

[13-వ తేదీ కొరకు]

[illegible]

సినిమావార్తలు

సారథీవారి

అగ్నిపరీక్ష

ప్రారంభోత్సవం

సారథీ ఫిలిమ్సువారు ఇన్నాళ్లకుగా మరల కార్యరంగంలోకి వచ్చారు. వీరి క్రొత్త చిత్రం "అగ్నిపరీక్ష" ప్రారంభోత్సవం, ఈనెల 19 తేదీ సమ్మూర్తీ స్టూడియోలో జరుపబడింది. మద్రాసు మంత్రి శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు "స్విచ్ఆన్" చేశారు.

[illegible]

"అగ్నిపరీక్ష" జానపద చిత్రమని, తెలుగు తమిళ భాషల్లో తయారుచేస్తారని, శ్రీ మాణిక్యంగారు డైరెక్టుచేస్తారని, లక్ష్మీరాజ్యం ప్రధాన నటిగా వుంటుందని తెలుస్తున్నది. హీరో ఎవరైంది ఇంకా తెలియదు.

మాణిక్యంగారు ఎడిటింగ్ శాఖలో మంచిపేరు సంపాదించారు. "జ్యోతిష"కి ఎడిటర్ గా పనిచేసినవారే. "అగ్నిపరీక్ష"తో వీరు ప్రప్రథమంగా డైరెక్టరవుతున్నారన్నమాట.

సారథీఫిలిమ్సువారి, 'మాలపిల్ల', 'రైతుబిడ్డ', 'మాయలోకం' వగైరా చిత్రాలను ఆంధ్రప్రేక్షకులు మరచిపోలేరు. "అగ్నిపరీక్ష"ద్వారా వారు [illegible] నిలబెట్టుకోగలరని ఆశించవచ్చు.

"లైఫ్ (జీవితం)"

[illegible] "లైఫ్"ను తెలుగులోకూడా తయారుచేస్తున్నారు. తెలుగు చిత్రంలో శ్రీ [illegible] ముఖ్యపాత్రలు ధరిస్తున్నారు. [illegible] ప్రప్రథమ చిత్రం [illegible] చాలా [illegible] సంపాదిస్తున్నది.

సుదర్శనమ్మ కళాశాల స్థాపనకు రామిరెడ్డిగారే పూనుకోవాలె

నెల్లూరు వెంకటామానాయుడు

మనము భారతదేశం స్వాతంత్ర్యం పొందినా ముందు సర్వతోముఖంగా విద్యావ్యాప్తి కావలె నన్నది నిర్వివాదంగా అందరు ఒప్పుకొన్న విష యమే. ఈకాలపు సమస్యలలోనెంచే ముందు స్త్రీ విద్యావ్యాప్తిపొందని గాని యిది సుసాధ్యం గాదు. కేవలం ప్రాథమికవిద్య చాలదు. మనో వికాసానికి, దేశసమస్యలు అవగాహనపరచుకొని, కర్తవ్యతను నెరవేర్చుటకు వున్నతవిద్య అవస రము. కాని దానికితగిన అవకాశాలు మనమండల మున చాలా తక్కువగావున్నవి. స్త్రీలు - పురు షులు కలిసి చదువుకోటమన్నది మనదేశ సాంప్ర దాయానికి, సంస్కృతికి విరుద్ధము. ప్రత్యేక కళాశాల వున్న గాని యీ వున్నతవిద్యను వ్యాప్తిపొందించ లేము—

పాశ్చాత్య్తలో విద్యయోగ్యతతో కూడుకొన్న వృత్తే దానికిసరియైన శిక్షణ అర్థమయిస్తుందని, దేశానికి సంఘానికి వుపకరిస్తుందని, లేకపోతే అది అప కారంచేస్తుందని. ఇందుకు ప్రథమ మెట్టు ప్రత్యేక కళాశాలలవుండడం. దృక్పథంలో మార్పుకలగడం యివి రెండుముఖ్యము. ఇక్కడ ప్రత్యేకంగా కళా శాలను స్థాపించినయెడల యిట్టిరెంటికిన్ని అవకాశ ముంటుందని నానమ్మకము.

ఇప్పుడు కస్తూరిదేవి విద్యాలయమునకు యితర హైస్కూళ్లకు విద్యాప్రణాళికలు ఒకటిగాకన్పిం చినా, కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో జాతీయ దృక్పథము, భారతీయసంస్కృతి కనబడుచున్నది. కావున యిక్కడే కళాశాల స్థాపించినయెడల యీ రెండు విషయాలలో ప్రత్యేకశిక్షణ యిప్పించ దానికిగూడా అవకాశముంటుంది.

అయితే యిప్పటి ఆర్థికపరిస్థితుల్లో యిది సాధ్యమా అనేదే ఆలోచనీయాంశము. కాని పట్టుదలగలిగి చేయగలిగినవారుంటే ఎప్పటికీ అసాధ్యంకానేరదు. ఇప్పటికే హైస్కూలు శాఖకు సంవత్సరానికి 10 వేలు లోటువస్తున్నది. దీనికి యింకొ రెండు మూడు గంటలయింకా విద్యార్థి నులసంఖ్య పెరిగినయెడల లోటు హెచ్చుభాగం భర్తీగావచ్చును. తర్వాత ఏదైనా రెండు లక్షల రూపాయల విరాళంగా యివ్వగలిగిన వారుంటే యీప్రయత్నం సాధ్యమవుతుంది. ఇప్పుడు మన కుండే దాతలలో శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగా రొక్కరే యీ కార్యభారాన్ని నిర్వహించడానికి సమర్థులు, యోగ్యులు, పోషకులుగా కనపడు చున్నారు. వీరు ఆంధ్రయూనివర్సిటీకి 25 వేలు, కస్తూరిదేవి విద్యాలయానికి 50 వేల విరాళము, నెల్లూరులో స్త్రీలకు సుదర్శనమ్మ మహిళాసభ అను పేరుతో 4 వేలు పెట్టి ఒక బిల్డింగు కట్టించి యిచ్చిరి. వి. ఆర్. కాలేజికి సహాయాన్నర్థించి వున్నారు. కావలి కాలేజికి కొంతవరకు సాయం నెల్లూరులో స్థాపించబోవు ఉదయ ఆసుపత్రికి 20 వేల రూపాయలిస్తానని వాగ్దానంచేసివున్నారు. ఇంకా సారస్వతారాధన యిత్యాది విషయా లలో కొంతమొత్తాన్ని వెచ్చించుచున్నారు.

ఈవిద్యాలయాన్ని కాలేజీచేయవలెనే సంక ల్పంగూడా ఆయన మనస్సులోకద్దు. కావున వీరినే కళాశాల నిర్మాణకార్యమునుగూడా పూర్తి చేయుమని నాప్రార్థన.

అయితే పేరువిషయంలో ఒక కాస్త్రీయమైన అనుమానం కలుగవచ్చు. ఈకస్తూరిదేవి విద్యాలయ ఆధ్వర్యమున కళాశాలస్థాపించిన కస్తూరిదేవి కళాశాలఅవవలెనా, లేక దాతల పేరు పెట్ట వచ్చునా అనే సంశయాలు కొందరికున్నవి. కాని అట్టి సంశయాలు వుండవలసిన అవసరంలేదు. కస్తూరిదేవి విద్యాలయమన్నది ఒక విశ్వకళా పరి షత్తు దృష్టిలోవుంచుకోండి. దీని అధ్వర్యమున ప్రత్యేక వ్యక్తులపేరుతోనే ఎన్ని సంస్థలైనా నిర్వ హించబడవచ్చును. అవిధంగానే ఆంధ్రమహిళా సభ అధ్వర్యమున ఎన్నోసంస్థలు నిర్వహింపబడు చున్నవి. కావున యిక్కడగూడా అప్రిష్టిత్న మే సాగవచ్చును. కాలేజి సుదర్శనమ్మ కళా శాల' అను పేరుతో నిర్వహించవచ్చును. హాస్టలు ఎవరైనా ఒక లక్షరూపాయలు యిచ్చేయెడల వారి పేరుతో నిర్వహించవచ్చును. అట్లనే 20 వేల రూపాయలు యిచ్చేయెడల గ్రంథాలయం వారి పేరుతో నిర్వహించవచ్చును. వేరే పరిశ్రమల శాఖకు ఎవరైనా కొంత విరాళమిచ్చేయెడల వారి పేరుతో నెలకొల్పవచ్చును. కావున మరొకదాత పేరుతో కళాశాలం స్థాపనకు ఏమాత్రం అభ్యం తరం వుండకూడదు- వుండను- లేదుకూడా.

కాబట్టి కళాశాలను రామిరెడ్డిగారు విరాళ మిచ్చి సుదర్శనమ్మ కళాశాల అని స్థాపించ మనిన్ని; హాస్టలును పొన్నలూరు లక్ష్మీనరసా రెడ్డిగారు విరాళమిచ్చి తనపేరు సార్థకపరచుకో మనిన్నీ; గ్రంథాలయానికి 20 వేలు విరాళమిచ్చి తమ పేరు పెట్టుకోవలసిందని రేబాల సుజాతమ్మ గారిని గాని, యిందుపూరు బుజ్జమ్మ గారినిన్నీ; పరిశ్రమాలయానికి 20 వేల రూపాయలు యిచ్చి తనపేరగాని, నాకలపాటి రామమ్మ గారిపేర స్థాపించుకోమని జక్కా శేషమ్మగారినిన్నీ; యిది రసిడెన్షియల్ స్కూలుగావున హాస్టలు విద్యార్థి నులనిమిత్తం 15 వేలతో ఒకభవనాన్ని నిర్మించి తనపేరు పెట్టుకోవలసిందని తిక్కవరపు వెంక టామిరెడ్డిగారిభార్య కృష్ణమ్మ గారినిన్నీ, అన్ని మతాలవారికి ఏకపద్ధతిన ప్రార్థనాలయమును నిర్మించి నెల్లూరు రామమ్మ గారిపేరట నిర్మించ మని మేనకూరు హరిశ్చంద్రా రెడ్డిగారిని యీపుణ్య సమయమున అర్థించుచున్నాము.

శ్రీమతి సుబ్బులక్ష్మి పాటకచ్చేరి వుత్కృష్ట ఆశయముల సాధనకుపయోగ పడుతున్నందుకు ఎక్కువ మందికి ప్రోత్సాహ మిస్తున్నందుకు శ్రీమతి సుబ్బులక్ష్మి గారిని, తత్కార్యసాధకులను ప్రోత్సాహకులకు ప్రార్థిస్తున్నాను. వారికిదయా మయుడగు భగవంతుడు ఆయురారోగ్యములు ప్రసాదించుగాక!

రంగాగారి ఆశీస్సు

(6 వ పేజీకొరవ)

విద్యాలయానికి సహాయమొనర్చుటకై, ప్రసిద్ధ గాయకురాలు, భారతీయ కోకిలం, సుబ్బులక్ష్మి తన గానలక్ష్మిని ప్రసాదించుటకై వస్తున్నారని విని, ఆమెపై ఎంతో కృతజ్ఞతాభావమును పొందు చున్నాను.

శ్రీ తిక్కవరపు రామిరెడ్డి, మా మన, రామా నాయుడు యీవిద్యాలయానికి హృదయపూర్వక సాహాయ్య మొనర్చుచున్నందులకు ఆంధ్రుల తర పున నే కృతజ్ఞుడ.

క్రమేపి, ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముచే గుర్తిం పబడు గొప్ప కళాశాలగా కస్తూరిబా విద్యా లయం పెరిగి, ఆంధ్ర మహిళాలోకమును వృద్ధి రిస్తూ, కనకమ్మ హృదయకమలమందొక కమంతిక మణిలా వెల్గుగాక.

—రంగ.

విద్యాలయానికి సహాయం అంటే మన బిడ్డల అభివృద్ధికి మనం తోడ్పడుటే!

సుబ్బులక్ష్మి పాటకచ్చేరికి విరివిగా విరాళాలిచ్చి సహాయంచేయవలెనని జిల్లా మహిళల విజ్ఞప్తి

శ్రీ కస్తూరిదేవివిద్యాలయము నెల్లూరులో ప్రశస్తమైన ఉన్నతపాఠశాలలలో మంచి అభ్యున్న తిలో శ్లాఘాపాత్రంగా కృషిచేస్తున్నది. విద్యా లయ స్థాపకులు: శ్రీ కనకమ్మగారును, అధ్యక్షులు: శ్రీ రామిరెడ్డిగారును, కమిటీవారును విద్యాల యాభివృద్ధికి సర్వవిధాలచేస్తున్న కృషి ఎంతయు అభినందించదగియున్నది. వారి సేవాపరాయణత, కార్యదీక్ష త్యాగము జిల్లావారికి తెలియనివికావు. విద్యాలయము ఈ ఉన్నతపాఠశాల స్థాపించిన ఈ కొలది సంవత్సరములలోనే ఇంత అభివృద్ధికి వచ్చుట కార్యకర్తలసేవాదీక్షకు కార్యదక్షతకు తార్కాణము. ఈజిల్లావారేగాక రాష్ట్రములోని వివిధజిల్లాలనుండియు విద్యార్థినులువచ్చి ఇక్కడ చదువుకొనుటయు, కాలేజివిద్యార్థినులు, ఇతర స్కూళ్ళ టీచర్లకుగూడ హాస్టలులో ప్రవేశ మిచ్చుటయు చాలా సంతోషకరము. మంచి చదువు, చక్కనిహాస్టలు, అనుకైవసతి శాక ర్యాలు, తగినరక్షణ, పరిశుభ్రత, అత్యంతాకర్ష ణీయమైన విధానము. ఈ విద్యాలయమునుగూర్చి ఈజిల్లావారికి చెప్పవలసింకలేదు. విద్యాలయాభి వృద్ధికి సర్వవిధాల అందరూ తోడ్పడుట ముఖ్య కర్తవ్యమని, విద్యుక్తధర్మమని విన్నవిస్తున్నాము. విద్యాలయానికి సహాయం అంటే మనబిడ్డల అభి వృద్ధికి మనము తోడ్పడుటేగాని వేరుగాదు. ఈ సందర్భములో ఏప్రిలు 2 తేది విద్యాలయ సహా యార్థం జరుగు శ్రీ సుబ్బులక్ష్మిగారి పాట కచ్చేరికి విరివిగా విరాళాలిచ్చి సహాయముచేయ వలెనని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము. విశేషించి ఈ తరుణ ములో సోదరీమణులు శక్తికొలది తోడ్పడి స్త్రీ విద్యాభివృద్ధికి దోహద మియ్యవలెనని ప్రత్యేక ముగా అర్థిస్తున్నాము.

—ఇట్లు—

ఆర్. యస్. మలయప్పన్ సతి,

డాక్టరు మాథ్యూస్,	డాక్టరు లక్ష్మి,
„ యశోధర,	విజయాభాయమ్మ,
„ అరుంధతి,	ఆల్లాడి అన్నపూర్ణమ్మ
సైదా సుశీలమ్మ,	ఎ. చెంచుకృష్ణమ్మ,
గునుపాటి మంగమ్మ,	దొడ్ల సుబ్బమ్మ,
శేలూరు లక్ష్మమ్మ,	పి. రాఘవమ్మ,
శ్రీమతి గజపతినాయుడు.	బోర్ లక్ష్మి కాంతమ్మ,

టెండరునోటీసు

1950—51 సంవత్సరమునకు నెల్లూరు జిల్లా బోర్డు సెంట్రల్ డ్రగ్స్ అండ్ మెడికల్ స్టోర్సుకు కావలసిన కంటింజెంటు సామానులు వగైరాలు సప్లయిచేయుటకు సీలుటెండర్లు 1950 సం॥రం ఏప్రియల్ నెల తే 1 ది సాయంత్రము మూడు గంటలలోపల నెల్లూరు జిల్లాబోర్డుఆఫీసులో చేరునట్లుగున పంపవలెను. టెండరుషరతులున్నూ, సప్లయిచేయవలసిన కంటింజెంటువగైరా వస్తువుల పట్టియున్నూ, సమాచుచేయబడిన ఫారం జిల్లా బోర్డు ఆఫీసులో పనిచేయుదినములలో పొంద వచ్చును—

—యమ్. వెంకురామానాయుడు.

స్థిరాస్థి ఏలం

* * *

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

నెల్లూరు అసలు నెం 468 / 1947

E. P. 148 of 1949

కాళహస్తి రామనాథం - నెల్లూరు —వాది.

రామచంద్రుని వెంకటరమణయ్య - వెలిగండ్ల, కావలి తాలూకా —ప్రతివాది.

యీ క్రింది పట్టాదాఖలా ప్రతివాదితాలూకు స్థిరాస్థిని తే 10-4-50 దిన కావలికోర్టుయెదుట యేలం వేయబడును.

—: ఆస్థి వట్టీ :—

నెల్లూరురిజిస్ట్రేషను డిస్ట్రిక్టుయిలాకా కావలి సబ్‌రిజిస్ట్రరులోచేరిన కావలితాలూకా వెలిగండ్ల గ్రామంలో ప్రతివాదితాలూకు:-

(1) నెం 204 వ పట్టాదాఖలా కోరుమాగాణి సర్వే నెం 80—1 వ యం 1—26 ట్లలో సగం దక్షి ణపు వంపు యం 0—63 సెంట్లుకు హద్దులు:- [తూ—ద—ప] యీసెంబరుపరిహద్దు [ఉ] యీ సెంబరులో రా వెంకటరత్నంభూమి. యీహద్దు లలోని యం 0—63 ట్లు.

సర్కారుపాట రు 630—0—0.

(2) నెం 104 వ పట్టా కోమటితవలాస్తి పెట్ట సర్వే నెం 261/2—0 వ యం 2—0 శిస్తు రు 1—0—0.

సర్కారుపాట రు 2000—0—0.

(4) నెం 1 వ పట్టా కోరుమెట్ట సర్వే నెం 218—1 యం 3—95 ట్లలో 1 ప్లాటుకు హద్దులు: [తూ] యీసెంబరు పరిహద్దు [ద] యీ సెంబరులో తోట మాలకొండయ్య — గుంటిపల్లి సుబ్బయ్య భూమి [ప—ఉ] యీసెంబరులో తోట పిచ్చమ్మ భూమి. యీహద్దులలోని యం 0—50 ట్లు.

2 ప్లాటుకు హద్దులు: [తూ — ద] తోట పిచ్చమ్మభూమి [ప—ఉ] యీసెంబరులోని సరి హద్దు. యీ హద్దులలోని యం 0—42 ట్లు. మొత్తం యం 0—92 ట్లు శిస్తు రు 0—8—0 గల భూమి.

సర్కారుపాట రు 920—0—0.

(6) నెం 302 వ పట్టాదాఖలా కోరుమెట్ట సర్వే నెం 184 వ యం 2—74 ట్లలో పడిం సంబ్రహ హద్దులు: [తూ] యీసెంబరు పరిహద్దు [ద] యీసెంబరులో కోటిచెన్నుగాడిభూమి [ప] యీ సెంబరులో కొండవేటి లక్ష్మయ్య భూమి [ఉ] యీ సెంబరులో మామిడేల వరదయ్య భూమి. యీహద్దులలోని యం 0—20 ట్లు.

సర్కారుపాట రు 200—0—0.

—వేలంవాయిదా తే 10—4—50.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య—వాది ప్లీడరు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో.

అసలు నెం 675 / 35 ఇ. పి. నెం 117 / 47

కోట బ్రహ్మయ్యశెట్టి ... —వాది.

పొట్లగూడూరు నారాయణప్ప వగైరా —ప్రతివాదులు.

(1) పొట్లగూడూరు నారాయణప్ప (3) రామ మూర్తి (4) లక్ష్మయ్య (5) సదాశివయ్య గార్లకు: పై డిక్రీలో జప్తిఅయిన మీ తాలూకు స్థిరాస్థిని ఏలం వేయించేవిషయంలో ఆక్షేపణలు తెల్పు కొనుటకు నేలునోటీసునిమిత్తం 27—3—50 తేదికి వాయిదా వేసియున్నారు. కనుక ఆక్షేపణలున్న యెడల వాయిదారోజు హాజరై తెల్పుకొనవలెను.

—కోవలూరు సుబ్బరాయుడు—వాదిప్లీడరు.

వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద నిలయము

చింతలూరు.

శాస్త్రీయమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు లభించును.

బ్రాంచి: ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

ధాతువృద్ధికి

* ఆనందరసాయనము

* సీసా 1-కి రు 5-0-0

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు,

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

శాస్త్రీయమైన భృంగామలకతైలం

కల్పాశ్రమము — నెల్లూరు

పాత్రుడుగారి **బాలసంజీవిని (Regd.)**

పిల్లల లివర్ & స్ప్లీన్ వ్యాధులను నివారించును.

డాక్టర్ పిల్లా పాపయ్య పాత్రుడు అండ్ బ్రదర్,

11, దక్షిణమాడవీధి – మైలాపూరు – మదరాసు–

కుంభకోణము బ్రాంచి: 7, సారంగపాణికోవిల – తూర్పువీధి.

తిరువనాపల్లి బ్రాంచి: 16, పుల్లియార్ కోయిల్ వీధి – తెప్పకుళం. P.O.

— అన్ని మందులషాపులలోను దొరుకును —

విటాసోల్ అశోక

స్త్రీలపాలిటి వరప్రసాదిని

శ్వేతరక్తప్రదరము–ఋతుశూలలు–ఋతుబద్ధము–నడుమునొప్పి–విద్రిలేకుండుట–బలహీనము మొదలగు గర్భాశయవ్యాధుల పోగొట్టి టానిక్కుగా పనిచేయును—

వెల సీసా రు 2—8—0 లు

సి. ఆర్. గోపాల్ బ్రదర్సు—ట్రంకురోడ్డు :: నెల్లూరు

చీనీ–మామిడివగైరా తోపుల ఫలసాయం యాలం

కోట & గూడలి – రయిటరుసత్రం వగైరా గ్రామములలో వుండు శ్రీ దువ్వూరు నారాయణరెడ్డిగారి యిలాకా తోపులలో యుండు మామిడి – చీనీ – సపోటా – టెంకాయలు వగైరాల ఫలితమును 1950 సం॥మునకు కోటగ్రామములో రెస్టుహౌస్ వద్ద తే 29-3-50 దిన పగలు 12 గంటలకు బహిరంగవేలం జరుపబడును. పాడదలచినవారు కోటలో శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారి ఆఫీసువద్ద వివరములు తెలుసుకొనవచ్చును.

—కొడవలూరు పిచ్చిరెడ్డి.

లోకాభిరామాయణం

— చండి జగన్నాథం —

సముద్రంలో వున్నంత అటంశక్తిని కనిపెంచగలిస్తే, విశ్రాంతిపోతారు. ఈ భూప్రపంచంలో వుండేటవానికి రాబోవు మాయిలోట్ల సంవత్సరాల కాలానికి సరిపోయేశక్తిని సముద్రంలోని హైడ్రోజన్ ద్వారాతీసి, ఉపయోగించవచ్చునని సుప్రసిద్ధుడైన ఒకవిజ్ఞాని ప్రకటించాడు. ఆయన పేరు సామ్యూయల్ ప్రొఫెసర్ మార్కస్ ఓలిఫాంట్. అటంశక్తి పరిశోధనలు చేసినవారిలో ఈయన అగ్రశ్రేణికి చెందినవాడు.

ఐతే అటంయుద్ధం రాకుండా చేయగలిగితే అని ఆయన అంటున్నాడు. అట్టియుద్ధం రాకపోతే, సముద్రంలోనిశక్తితో ప్రపంచాన్ని ఉద్ధరించవచ్చునని ఆయన అభిప్రాయం.

ప్రస్తుతం వైద్యంలోకీ, వ్యవసాయంలోకీ, రసాయనాలలోకీ పనికివచ్చే కొన్ని రేడియో ఆక్టివ్ బైప్రాడక్ట్స్ (అప్రాధాన్యమైన వస్తువులు) అటంబాంబు ఫాక్టరీలలోనుంచి తయారవుతున్నయనే మాటలు కుంటిసాకులు అని ఆయన అభిప్రాయం. అటంబాంబు తెలియక మునుపే, అట్టి పదార్థాలను అటంశక్తిలోనుంచి పుట్టించే విధం విదితమైనదని ఓలిఫాంట్ అంటున్నాడు.

సాలెపురుగు గూటిదారంలోని అటములను (అణువులను) దగ్గరగాచేర్చి నిర్మాణంచేస్తే, అసగా న్యూక్లియస్‌లో వున్నంత కట్టుదిట్టంగాచేస్తే, ఒక యుద్ధనౌకను బంధించేశక్తి ఆదారముసకు కలుగుతుంది. ఈసంగతి ఓలిఫాంట్ తెలియచేసినాడు.

ప్రథమంలో బ్రిటన్‌లో అటం పరిశోధన చాలా జరిగిందట. కాని బాంబుతయారీవచ్చేసరికి అంతర్గత్వం అమెరికాయే వెచ్చించవలసి సిద్ధపడింది గనక, పరిశోధన కేంద్రాలు అక్కడనే ఎక్కువగా ఏర్పడినవి.

★

నేపాల్ రాజ్యానికి నెహూగ్రియిచ్చిన హితవు చాలమంచిది. కాని ఇండియానుంచి తిరిగివెళ్లిన నేపాల్ రాజ్యప్రతినిధి, సంస్థానంలోని ప్రజా ఉద్యమంతో సానుభూతిని వెల్లడించిన యిద్దరు రాణాల ఆస్తులను వశపరచుకునే సర్క్యులరుం జారీచేయించాడని వింటున్నాం. నేపాళంమీద అవతలినుంచి రష్యా - చైనాలు (టిబెట్ మీద ధ్యానం లక్ష్యంచేసినట్లే) ఒకకన్ను వేసివున్నారు. అందుచేత బ్రిటిష్ అమెరికాలు నేపాళంలో రహస్యంగా చాలాకథ నడిపించినవి. ఇదంతా తెలుసుకొని, ఇండియాప్రభుత్వం నేపాల్ ప్రతినిధిని పిలిపించి, సంగతి సందర్భాలు మాట్లాడి పంపడం జరిగింది.

నేపాళంలో ప్రజారాజ్యం ఏర్పడి, విశేష కొర్కెలు ఏవీలేకుండా చేయగలిగేందుకు కనిపెట్టడం భారతప్రభుత్వ కర్తవ్యం.

★

నెహ్రూ, లాయకత్ అలీ సంయుక్తప్రకటన విలువఏమంత? ఎంతవరకు అది అమలుజరిగితే అంత.

ఈవిషయమై నెహ్రూ నెమ్మదిగా అలోచించి పనిచేయడం బాగానేవుందిగాని, అయిన ప్రకటనలోని పదజాలం విశేషంగా మన్నిక లేకున్నదిగాని, తాత్పర్యంగల ఒకవాక్యం నిర్ధారణగావుండా అంటూలో అని చెబితే, ఆయన కష్టంమీద గాని కనిపించదు.

ఇటువంటి సమయంలో ఆశీర్వమైన ప్రకటనలకంటె స్పష్టమైన నాల్గుపంక్తుల ప్రకటనలు ఎక్కువ శక్తివంతంకాగలవు.

ఏమైనా ఆశాక్రస్తే పనికిరాదు.

★

ఇటలీనుంచి శుభవార్త అందినది. ఆ దేశాన్ని పాశ్చాత్య దేశములోకెల్లా కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం విఫలమైన తర్వాత, దేశంలో కలిగిన పరివర్తన విషయమై మనకు ఏమీ తెలియలేదు.

గ్రీసులోకెల్లా కమ్యూనిస్టులు నిర్మించే ధనవతుల, భూస్వాముల రాజ్యం ఇటలీలో వస్తుందని అనేకులు భావించారు. అట్టిదని జరగకపోవడం చాల మంచిదైనది.

ఇటలీలో భూమి సంస్కరణలు ప్రకటిస్తూ, ప్రభుత్వం ఒక నిష్పక్షపాతమైన ఆరంభించింది.

మూడు వారాల క్రితం మంచి పొలంకేసే రైతులు భూమలను ఆక్రమించారు. పోలీసు మీదికి వెళ్లి అక్కడే పూర్తిగా ఒక మహత్తైన పోరాటాగ్రం ఆరంభించినారు. ఎంతలో ఈ ప్రభుత్వ ప్రకటన వెల్వడింది.

37 లక్షల 50 వేల ఎకరాలభూమిని పెద్ద ఎస్టేట్లలోనుంచి తీసి 2 లక్షల 50 వేల రైతు కుటుంబాలకు ప్రభుత్వం పంచిపెట్టింది.

ఇకమీద ఒకకోటి ఇరవైలక్షల లైర్ (ఇటలీ నాణెం) ఖర్చుపెట్టి పదేండ్లు వ్యవసాయాన్ని వృద్ధి కేసే పథకం ఒకటి నిర్మాణమైనది.

పరిహారం ఇవ్వకుండానే ఎస్టేట్లభూమిని తీసికోవడం సిద్ధాంతరీత్యా సాధ్యమేగాని, కొంతపరిహారం ఇవ్వవలసిందని ప్రధానమంత్రి చెప్పినాడు. పరిహారంలో సాతిక భాగంగానూ, మూడవ వంతు బాండ్లుగానూ ఇస్తారు. బాండు అయుర్దాయం 25 ఏండ్లు. —కొరవ 14 పేజీలో

(5 పేజీకొరవ)

మైనది. నిష్కళంకమైన త్యాగము పెనవేసిన వారి జీవితచరిత్రలో కానికొక పాఠ్యగ్రంథము కాదగినది. దేశసేవలో ధన్యమైన ఆశిస్తే పరమలక్ష్యము మహోత్కృష్టమైన ఈవిద్యాలయ సర్వస్వము సావధానతపొంది చరితార్థమౌతున్నది. ప్రాపంచికులు అందుకున్న కస్తూర్బావిద్యాలయము ఆంధ్రదేశంలో ఒకఅమూల్యమైన జీవకళా ఖండమంటే అతిశయోక్తి కాదు. తెలుగునేలలో ఇంతచక్కని స్త్రీవిద్యాసంస్థ ఉన్నందుకు తెలుగుజాతి గర్వించాలి.

అధ్యక్షులు శ్రీ రామిరెడ్డిగారు విద్యాలయానికొన గొప్పనిధి. వారుసంపన్నులేకాదు. త్యాగసంపన్నులు. విజ్ఞానసంపన్నులు. ఈ సంస్థవే వారిమూలధనం. లక్షలకు పుణాదవేసి దారిలకు మార్గదర్శకమైంది. ఆయన ఈపల్లెలో ఎన్ని ప్రాకార్యాలకు అనేక విద్యాసంస్థలకు ప్రధాన వ్యక్తులైనవారు. కార్యకర్తలందరూ ఎంతో శ్రద్ధాసక్తులతో పనిచేస్తున్న విద్యాలయమొన్నతికి శక్తికొలది కృషిచేస్తూ ఇంతఅభ్యున్నతిని సాధించుటకు తోడ్పడుట ప్రశంసనీయము. ఈతరుణంలో అధ్యక్షులు శ్రీ రామిరెడ్డిగారు తమ స్వర్గీయ ధర్మపత్ని చిరస్మారకంగా సువర్ణకళాశాలకేమితో శాశ్వతచిహ్నం నెలకొల్పవలసి అట్టి మహాకార్యానికి పూనుకోవలెనని మావిజ్ఞప్తి.

విద్యాలయంవారి ఆశయాలు, సకల ఆదర్శంగా రూపొందగలవని తెలుగుతల్లి ఆశిస్సు, తెలుగువారి ఔదార్యం తోడై ఈశ్వరకృపతో శ్రీ కస్తూరిదేవివిద్యాలయం సర్వాంగసుందరంగా, సర్వతో ముఖాభ్యుదయంతో సర్వకాలమైన ప్రవర్ధమానం కాగలదని ఆశిస్తాము.

తిరుగుబాటులో 'శశి'గా పద్మిని

తిరుగుబాటులో 'అనూరాధ'గా కృష్ణవేణి

పుల్లయ్యగారి 'తిరుగుబాటు' తియ్యగావుంది

చిత్రసమీక్ష

మా విజయవాడ విలేఖరి

క్రొత్త సంవత్సరానికి తెలుగు సినిమా జగత్తుకు రాగిణీఫిలిమ్సువారి 'తిరుగుబాటు' కానుక అనే చెప్పాలి. తెలుగు చిత్రాలలో సర్వసాధారణమైన కొన్నిలోపాలు యీచిత్రంలో కనపడక పోవడమే పెద్ద విశేషం.

నిజానికి చిత్రం పేరు మాత్రం నేతిబీరకాయ వలె అయింది. 'తిరుగుబాటు' అనగానే విప్లవం అని ఊహించుకొనేవారు, ఏదో వర్గ పోరాటాన్ని చిత్రించే చిత్రమనుకొనేవారు చిత్రం చూచాక ఆశాభంగం పొందుతారు. వంశ గౌరవాన్ని కుటుంబ మర్యాదను కళంక పరచవద్దని కన్నీరు మున్నీరుగా ప్రాధేయపడుతున్న స్త్రీ హితోపదేశాలను నడమంతరపు సిరి పొంది, ధన మదాంధతతో ఒక పడుచుపిల్ల ఆట, పాటలకు మురిసిపోయి రహస్యంగా వివాహం చేసుకొని మోహాంధకారంలో తడుములాడుకుంటున్న ఒక మహానుభావుడు భర్తపై తిరుగుబాటు చేస్తున్నావు. అంటాడు. కథకు ప్రాతిపదిక అది. భారతదేశంలో శతాబ్దాలతరబడిగా మననంచేస్తూ వచ్చిన సనాతనసత్యాన్ని పునరుద్ఘాటిస్తుంది.

ప్రసాద్ అనే మధ్యతరగతి కుటుంబీకుడు మైకా గనుల కోసం తన ఆస్తినంతా పెట్టుబడి పెడతాడు. కాని ప్రయోజనం కనపడదు. కూలీలు పని మానేస్తారు; యింటి యజమాని అద్దె యివ్వని కారణంగా ఖాళీ చేయమంటాడు. భార్య ఆనందమయి, కన్నతల్లి, బాబు అనే యిద్దరు పిల్లలతో విశ్వాసపాత్రుడయిన నౌకరు వెంకన్న యింటివద్ద కాపురం పెడతారు. ఉగాదినాడు పిల్లలు యిద్దరు పాటలతో ప్రారంభమయిన చిత్రం వెంకన్న యింట్లో కాపురం పెట్టడంతో ప్రసాద్ ఆర్థిక పరిస్థితుల్లో వచ్చినలోటు అతనిజీవితంలోని సరసం ఘట్టాలు అతి శ్రద్ధగా చిత్రించబడ్డాయి.

తర్వాత లాభం లేదనుకున్న గని నుండి అభ్రకం బయట పడుతుంది. మళ్లీ ఒక్కసారి తిరిగిన ప్రసాద్ జీవితంలో పెద్దమార్పు వచ్చి పడుతుంది. మైకా వ్యాపారంలో వచ్చిన సిరులతో స్నేహితులు చుట్టూ మూగారు. ఆయన చేత ఇల్లు కట్టించి, గృహప్రవేశ మహోత్సవానికి అనూరాధ అనే వేశ్య నాట్యం ఏర్పాటు చేయిస్తారు. చివరకు ప్రసాద్ ఆమెను గాంధర్వంగా వివాహం చేసుకుంటాడు. ప్రసాద్ దైన్య స్థితిలో వున్నప్పుడు చనిపోవాలని అనుకొన్నప్పుడు హితోపదేశం చేసి ఆ ప్రయత్నం నుండి మరలి చేసిన జాక్ అనే స్నేహితుడు మాత్రం ప్రసాద్ ప్రవర్తన మార్చాలని ప్రయత్నం చేస్తుంటాడు. ఎలాగయితేనేం ప్రసాద్ను మద్రాసులో అనూరాధ యింటినుండి యింటికి రప్పించాడు. తన కాకే అనూరాధ కూడా హాజర్.

ప్రసాద్ భార్య ఆనందమయికి యింట్లో పరిస్థితులు దుర్భరమయి, మద్రాసుచేరి అనాథ శిశు శరణాలయాధ్యక్షుడు రామదాసుగారి ఆదరణ పొంది అక్కడే శరణాలయ యజమానురాలుగా చేరుతుంది. ప్రసాద్కు మాత్రం తన సంసారవిషయాలు రచ్చకెక్కడం అంటే అవమానకమయిన భయం. ఒకనాడు జరిగిన సంఘటన ద్వారా మైకా వ్యాపారి ప్రసాద్, జీవితం, ఆనందమయి నిస్సహాయిత, సతీత్వం మొదలయినవన్నీ పత్రికలో పడతాయి. ఏ విధంగానైనా ఆనందమయిని యింటికి తీసుకవచ్చేసి, యీ ప్రచారం ఆపాలనుకుంటాడు. మేనేజరు శంకరం పిల్లల కోసం దావా వేస్తే పిల్లలతోపాటు తల్లికూడా వచ్చేస్తుందని సలహా యిచ్చాడు. దావా వేసేరు; పిల్లలు వచ్చారుగాని, ఆనందమయి మాత్రం రావడానికి యిష్టపడలేదు.

చివరకు ప్రసాద్కు జబ్బుచేసినప్పుడు అనూరాధ అసలుతత్వం బైటపడుతుంది. అంతకు పూర్వము పిల్లలకు జబ్బుచేసినప్పుడు తల్లికర్థ అప్పగించడం మేలని సలహాయిచ్చిన వెంకన్నను అనూరాధ ఎత్తిపొడుపుమాటలచేత ప్రసాద్ వెంకన్నను కొట్టాడు. ఆ కారణంగా ఆనందమయిపట్ల చేసిన మాటిమాటాలచేత ఆమెను విడిచిపెట్టినందుకే మైకాగనికూలీలలో గౌరవం పోయింది. వెంకన్నను కొట్టడంతో కూలీలు పనిలోనికి పోమన్నారు. మళ్ళీ పరిస్థితులు మొదటికి వచ్చాయి. చివరకు అనూరాధ శంకరంతో వెళ్ళిపోతుంది. మళ్లీ ఆనందమయివచ్చి, రక్తదానంచేసి, భర్తను బ్రతికించుకుంటుంది. అంతా సుఖాంతంగా పరిణమిస్తుంది—

కథ ఎక్కడా ఒడుదుడుకులు లేకుండా సాఫీగా సాగిపోతుంది. సంభాషణలు సరళంగా, రసవంతంగావున్నాయి. కథలో జాక్ పాత్ర విచిత్రమైనసృష్టి; అవసరం కాకపోయినా, క్రొత్త అందాన్ని కల్పించింది. కాని శాస్త్ర విరుద్ధ ధోరణిలో సృష్టించబడ్డది. పామరులతోపాటు విద్యావంతులకుకూడా ఊపుపోతుంది. వినువు రాను. శరణాలయాధ్యక్షులు రామదాసుగారి

— తరువాయి 10 పేజీలో

విజయావారి షావుకారులో సుబ్బులుగా నటిస్తున్న క్రొత్త తార శ్రీమతి జానకి

U. S. A. U. S. A.

All Wave
Dry Battery Radios

★

కరెంటులేదని కొరతవద్దు

ముప్పదివత్సరాలు పేరుప్రతిష్ఠలు సంపాదించిన అమెరికాలోని జనరల్ ఎలెక్ట్రిక్ వారి

5 వాల్వుల డ్రై బాటరీ
రేడియోలు

MODEL 1-B 358
Price Rs. 340/- Net.

ప్రతి సెట్టుకు 1 సంగరం గ్యారంటీ

సాయినాథన్ & కంపెనీ
Sainathan & Co.
Agents H. M. V. Radios
ట్రంకురోడ్డు — నెల్లూరు

కీ॥ శే॥ శ్రీ దొడ్లా వరదారెడ్డి
మెమోరియల్ డిస్ట్రిక్టు టోర్నమెంటు — బుచ్చిరెడ్డిపాళెం

★★★

5—5—1950 మొదలు

★★

VolleyBall:-Sixers and Doubles.
Badminton: Fives and Doubles.
Carroms:—Singles and Doubles.

యితరవివరములకు సెక్రెటరీగారికి వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

G. LAKSHMAIAH,
Tournament Secretary.

నెల్లూరు స్మాల్‌కాజు కోర్టులో
S. C. No. 576 of 1949

వెంకటగిరి రాజాగారు —వాదిగారు.

1. నెమళ్లపూడి బాలకృష్ణారెడ్డివగైరాలు —ప్రతివాదు.

4.వ ప్రతివాది ఎఱబల్లి కుందరు రామిరెడ్డి, సాకిన్—తిరువరం.
5.వ ప్రతివాది మల్లంటి వెంకటరెడ్డి, సాకిన్—మన్నూరు.
12.వ ప్రతివాది యిద్దుల బిచ్చిరెడ్డి, సాకిన్—కుందరం.
— ఈ ప్రతివాదులకు

కాయారుఅగ్రహారంతాలూకు ఫసలీ 1355—0—7 ఫసలీలకో డి ల్యాండురెవిన్యూ నిల్వ బాకీ రు 423-5-2 లు రాబట్టుకొనుటకు పై దావా దాఖలుకాబడియున్నది. మీరు పైకోర్టువారియెదుట 28-3-50 దిన పగలు 10 గం॥కు హాజరై రెండువారములున్న యెడల తెల్పుకొనవలెను. అట్లు హాజరుకానంతట మీ పరోక్షమందు దావా తీర్మానించబడును.

వ్యాపతి, పురుషోత్తమరావు,
వాదిగారి అడ్వకేటు.

అమలాపురం సబార్డినేటుజడ్జికోర్టులో

E. P. 78 of 49 S. C. 476 of 36

గోసంగి నరసయ్య ... —వాది.
కాట్రు గంగయ్య ... —ప్రతివాది.

ప్రతివాదికాలూకు యీ దిగువ స్థిరాస్థి పై కోర్టువారిచ్చే తే 11-4-1950 తేదీన 11 గంటలకు యేలంవేయుచుండును గనుక పాడుకొనువారికి ఇందు మూలముగా తెలియచేయడమైనది.

తూర్పుగోదావరిజిల్లా అమలాపురంతాలూకా, అమలాపురం సబురిజిష్ట్రారులోచేరిన కొమరగిరి పట్నం గ్రామంతాలూకు:-

1.వ ప్రతి: జిరాయితీ మెర్క- కొబ్బరితోట రిజిష్టరు సర్వే నె 183/3 కు పూరా య 6-12 ట్లలో తూర్పుదైపు య 3-12 ట్లకు హద్దులు:

[తూ] పుంత [ద] నె 4 కు కాల్వ [ప] భారతం నరసింహంగారిభూమి [ఉ] సెంకరకోడ్డు.

2.వ ప్రతి: డిటో పల్లం నె 202/1.2 ట్లలో తూర్పు య 0-70 ట్లకు హద్దులు:

[తూ] కాట్రు వెంకయ్య, యీ అర్జునుడుగార్ల భూమి [ద] యీ నెంబరులోని కాట్రు వెంకన్న భూమి [ప] యీ నెంబరులోని మరిడి, రెడ్డి యీ వెంకన్న గార్లభూమి [ఉ] పోరంబోకుపుంత.

3.వ ప్రతి: డిటో డిటో నె 202/2 కుకు లోనుయం య 0-70½ ట్లకు:

[తూ] కాట్రు అర్జునుడుభూమి [ద] యీ నెంబరులోచేరిన రెడ్డిభూమి [ప] రోడ్డు [ఉ] యీ వెంకన్న భూమి.

—కె. వెంకటరత్నం - అడ్వకేటు.

పల్లెటూళ్లు

బడి పంతుళ్ల ఘోష

'బడులు బుట్టదాయె, బాకీలుబలమాయె,
మానమునకు లోన మ్రగ్గుటాయె
గడచె నాల్గునెలలు, గ్రాంటే మెురాదాయె,
వీధిబళ్లబ్రతుకు హీనమాయె' —శివారెడ్డి.

● అనమసముద్రంపేట: గత 20 తేదిరాత్రి గండువారిపల్లె మాగాణిలో వుండే తన కుప్పను ఎవరో తగులబెట్టారని, యీ విషయమును తగుల బెట్టినవారి పేర్లతో సహా ఆ గ్రామ కరణం సబ్ యిన స్పెక్టరుకు రిపోర్టుచేసుకొన్నా ఆయన యిప్పటికీ (మార్చి 12 తేదికి) రాలేదని, తను బీదవాడనని మాపేపర్లోనైనా వ్రాసి పై అధికార్లకు తెలియజేయ మంటాడు పేద యిబ్రాహింసాహెబు.

ఈవార్త యదార్థమేమిటో అధికార్లు విచారించాలని మాకోరిక. సం. జ. రై.

● కలువాయి ఆపోతెద్దు: ఆపోతెద్దు వుండడం, దానివల్ల మంచిదూడలుపుట్టడం, అందరూ సంతోషిస్తున్న విషయమే!

కాని ప్రభుత్వం ప్రతిపేటా యిప్పుడిస్తున్న ఆబోతుకు మేతగ్రాంటు, ఆబోతెద్దుతింటున్నదా? లేక పెద్దమనుష్యులు కైంకర్యం చేస్తున్నారా? దానికి గాలిచుంటు తెగిపోయాడు యీ మేత గ్రాంట్లెగరా యెట్లాపోయినారండీ? దానికి కోట్టుకు జేరినారట నే! యెక్కడండీ ఆకోట్టుము?

ఇదంతా కొదువమంటుగాదు. ప్రజల సొమ్ము దుర్వినియోగం కాకలవకేదే మాఅభిమతం.

—మోవాడు.

● లింగాలపాడు: బుచ్చి-చెన్నూరు రోడ్డు శాంక్షనైందని, పనికూడా త్వరలో ప్రారంభించ బోతున్నారని విని చాలా సంతోషించాము. కాని ఆరోడ్డును చెన్నూరుతోఆపక, చినక్రాక వరకు తీసుకొనిపోయి కాకలి వుడియనికాకోడ్డులో కలిపిన 10, 15 గ్రామాలవారికి ఎక్కువ సౌకర్యంగావుంటుంది. జిల్లాబోర్డువారు మావిజ్ఞప్తిని మన్నించెదరనిఆశ. —గ్రామస్థులు.

● పల్లిపాడుపల్లి (కోత్తపాళెం): ఉగాదిపర్వదినమున శ్రీ పెమకోలు వెంకటామిరెడ్డిగారి అధ్వర్యమున హిందీ విద్యార్థుల సమ్మేళనము జరిగెను. శ్రీ రెడ్డిగారు విద్యార్థులకు 'టీ' యిచ్చిరి. హిందీ పరీక్షలలో వుత్తీర్ణులైనవారికి ప్రైజులు బహుమతులు యిచ్చిరి. హిందీ నేర్చుకొనవలసిన ఆవసరాన్ని గూర్చి శ్రీ పిలిగిరి లక్ష్మీనారాయణగారు చక్కగా వుపన్యసించిరి. —కె. వి.

● అల్లూరు: కొరంటేసంబంధ 5 తేది ఆరగవలసిన కోవూరుతాలూకా గ్రామోద్యోగుల సభ ఏప్రెల్ మొదటి వారానికి వాయిదా వేశాము. తేది స్థలమునుండు ప్రకటించబడును. ఈసారైనా అందరు గ్రామోద్యోగులూ తప్పక విచ్చేయ వలసినదిగా కోరుచున్నాను —సహాయకార్యదర్శి

● కలిగిరి: పంచాయతీలో త్రాగునీటి కొరత వున్నది. తీసివర్య అవసరం —గ్రామోద్ధిలాషి.

అన్యథా శరణం నాస్తి

★★★★ శ్రీ చుండి జగన్నాథం ★★★★

దేశానికి తూర్పు బెంగాల్ కల్లోలం ఎంతటి ప్రమాదకరమైనదో, ఆంధ్ర దేశానికి 'కమ్యూనిస్టు' కల్లోలం అంత అపాయకరమైనది. ఏగ్రామంలో ఏ అల్లరి జరిగినా, అది ఎందుకు జరిగినా, దానికి 'కమ్యూనిస్టు' నామధేయం వెంటనే తగిలించేస్తున్నారు. ప్రస్తుతం మాజీవీకు మట్లుపట్ల జరిగే గడబిడలకు కారణం కేవలం కమ్యూనిస్టు పార్టీ రాజకీయములేనా? లేక వేరే హేతువులు గలవా?

నేడు కృష్ణాజిల్లా గ్రామాలలో ఇతర జిల్లాల కొన్ని గ్రామాలలో సంపన్నంగా వున్న తావులలో కక్షలు పెరిగివున్నవి. పంచాయతీ ఎన్నికలు వీటిని చాలా ప్రదేశములలో పెంచుతున్నవి. ఈ వాతావరణంలో "ఇంటి దొంగలు" గ్రామ గ్రామాన కల్లోలం కల్గించడలచే వాటికి అర్థం గాకపోదు.

ఇక రెండవ విషయం: ఈ గ్రామాలలో అటు-ఇటూ పక్షాలు కొడుతూ, ప్రజలను పీడించు తినేవారు వుంటూ వుండగా, వారిమీద తిరుగుబాటు చేసిన వారి నందర్నీ కమ్యూనిస్టుల క్రింద జమ కట్టడం జరుగుతున్నది. అనుమానం కలిగితే, M. S. P. (మలబార్ స్పెషల్ పోలీస్)కు అట్టి అనుమానమునకు గురైన మనిషి దొరికితే, ఘోరంగా వానిని హింసించగా, అపైన వాని మూలా గ్రామంలో బలపడడం జరుగుతున్నది. S. A. P. వల్ల M S. P. ప్రయోగంవల్ల పరిస్థితి ఆక్షేపణీయ విషమించింది.

ఇంతేగాక గ్రామానికొక దురవస్థ సంప్రాప్తమై వున్నది. అందులో నుంచి అసంతృప్తి, తిరుగుబాటు కమ్యూనిస్టు చర్యలు పుట్టుక వస్తున్నవి. ఆ దురవస్థను తెలిసికొని, దానిని బాపుటకు మార్గం కనిపెట్టే యత్నం జరగడంలేదు.

గ్రామాలలో కట్టుబాటు నశించింది. ఇంటి దొంగలు ఏర్పడినారు. దురవస్థలు మిక్కుటమైనవి. ఉగ్గుబాలతో కలహ ప్రియత్వం నూరి పోయడం జరుగుతున్నది.

దీని కంతటికీ విరుగుడు ఒకటే. తన మన భేద భావాలనువిస్మరించి, నిష్పక్షపాతంగా, సూక్ష్మ దృష్టితో, గ్రామాలలోని పరిస్థితులను పరిశీలించే వారు కావలెను. ప్రభుత్వం - ప్రజలు అన్ని పార్టీలవారూ (క. పార్టీ మినహా) కలిసి కృషి చేయవలెను.

పోలీసులు, మిలిటరీ కాదు- ప్రజా వాయుకులు ఈనాడు కావలెను. ప్రజలలో పెరిగే ఉత్తేజం బయలుదేరవలెను.

నల్లుగూ కలిసి ఆ గ్రామాలకు వెళ్లి, ప్రజల మధ్యను నిలిచి, దుస్థితికి కారణాలు తెలిసికొని దానిని తొలగించుటకు తోడ్పడవలెను. గ్రామాల లోని అన్యాయాలను కమ్యూనిస్టులు ఆవేదనతో బయటపెట్టినా సరే, కన్పించగానే వాటిని బాధకు, ఆ అన్యాయాలను తొలగించేటందుకు మనం ప్రయత్నం చేయవలెను.

అప్పుడే దౌర్జన్యంనుంచి ప్రజలను మరలించగలం. అన్యాయాలను తొలగిస్తాంకాని దౌర్జన్యం సహించము అని స్పష్టంచేయవలెను.

సర్దార్ పటేల్ పార్లమెంటులో అడిగినసవాలాన్ని ఆంధ్ర దేశంలోని ప్రజలు - ప్రభుత్వం ఏవిధంగా యెదుర్కొంటున్నారు?

మహరాష్ట్రంలో ఇతరత్రా కేసే వివాదాలన్ని కట్టిపెట్టి నాయకులంతా, పార్టీలన్నీ ఈసమస్యను పరిశీలించి పరిష్కరించడానికి పూనుకోగలరా?

కన్పించిన కమ్యూనిస్టును క్రూరంగా హింసించడం, అతడు యింట్లోలేని సమయాన స్త్రీలను అసభ్యంగాదూషించి, అంతటితో ఆగక ...... ఇట్టినీచమైన పనులను ప్రభుత్వం సహించరాదు. ఈనాడు కమ్యూనిస్టు అన్నవాణ్ణి అన్యాయంగా బాధించే పోలీసులు-మిలిటరీ రేపు మంత్రులమీదికి ఎగబడినా, అడిగే దిక్కుండదు.

కమ్యూనిస్టులసంఖ్య పెరగకూడదు. అంతేగాక ఇప్పుడున్న కమ్యూనిస్టుల కల్లోలప్రబోధం ప్రజలు పెడచెవిన పెట్టేటట్లు చూడవలెను. ఈ రెండుపనులు జరగవలెనంటే, పోలీసు రాజ్యం ఉపసంహారం కావలెను—

కక్షలవల్ల కమ్యూనిస్టు పక్షాన్ని పెంచుకొని, లోగడ అనేకగ్రామాలు కృష్ణాలో తమ కొంప మీదికే తెచ్చుకున్నవి. అందువల్ల ఇకమీదనైనా అట్టిపనులు మానుకోవడం ఉత్తమం.

ముఖ్యంగా నాయకత్వంలేనిలోపం, ఆదర్శం గాని, లక్ష్యంగాని లేనిలోపం ఈకల్లోలంవైపుకు సామాన్యప్రజను తెచ్చుకపోతున్నవి. ఆ రెండు లోపాలను తీర్చటందుకు కృషిచేయాలనసరం.

murphy

Model T.A. 128 Price list Rs. 750. Band spread Six Valves wooden cabinet

T. A. 152. 5 Valves. List Price Rs. 325. Three Bands Set.

English Peter Pan dry battery sets Two Bands also available at a very low price Rs. 290 with battery

T. A. 126 List Price Rs. 550 Band spread five Valve Set.

YOUNG INDIA

T. B. 125 four valves 6 volts battery set Price Rs. 650 Authorised dealers for columbia Records and Gramaphones.

Authorised distributors for Young India Records for Andhra & Ceded districts.

Dealers in

Electrical goods, Gramaphones, Records. We undertake all kinds of Electrical Installation Gramaphone Servicing

GENERAL RADIO Co.,
TRUNK ROAD :: NELLORE

— విద్యాలయ భవన నిర్మాణ దాతలు —

శ్రీ వేలూరు సంజీవప్పనాయుడు

నూర్ని న్కూలు భవనమునకు 6 వేల రూపాయ లిచ్చినవారు

★

శ్రీ జక్కా బలరామిరెడ్డి

నూర్ని న్కూలు భవనమునకు తండ్రి కోదండరామరెడ్డి పేర 5 వేలు విరాళమిచ్చిరి.

శ్రీ వై. వి. రావు

హాస్టలు భవనమునకు భార్య సరస్వతమ్మ పేర ఒకగదికి 2 వేల రూపాయలు యిచ్చిరి.

★

శ్రీ వేలూరు ఈశ్వరయ్య.

హాస్టలులో ఒకగదికి తండ్రి లక్ష్మయ్య పేర 2,500 రూపాయలిచ్చిరి.

కాకాణి వేణుగోపాల్‌రెడ్డి

వీరు తల్లి రామమ్మగారి పేర హాస్టలులో రెండువేల రూపాయలకు ఒకగది నిర్మించియిచ్చిరి.

★

ఘంటసాల బలరామయ్య: వీరు హాస్టలులో ఒక గదికి 2 వేలు విరాళమిచ్చి సాయపడుటేగాక, కుమార్తె స్వర్గీయ అలివేలు పేర పేటా పేదవిద్యార్థుల నిధికి రూ 116 లు యిచ్చి సాయపడుతున్నవారు.

స్వర్గీయ బెజవాడ చంద్రశేఖర రెడ్డిగారు: నూర్ని న్కూలు భవనములో వీరి పేర గది నిర్మాణార్థం తమ్ముడు శ్రీ బెజవాడ గోపాలరెడ్డిగారు 5 వేల రూపాయలు విరాళ మిచ్చిరి.

★

స్వర్గీయ రేబాల పట్టాభిరామిరెడ్డిగారు

నూర్ని న్కూలుభవనంలో ఒకహాలు మూల్యం 15 వేల వాగ్దానంలో వీరు 3 వేలిచ్చిరి. తక్కిన 12 వేలు యిచ్చుటకు వీరి ధర్మపత్ని సుశీలమ్మగారు వాగ్దానంచేసి ధర్మబోధ్యాన్ని పోషించినందుకు ధన్యవాదాలు.

మాజీ విద్యాశాఖమంత్రి శ్రీ అవనాశిలింగం చెట్టియార్ వీరు న్కూలు భవనములకు 9—9—46 తేదీ శంకుస్థాపన గావించిరి

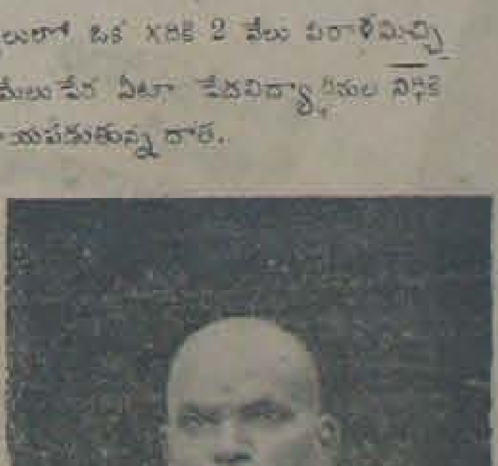

చతుర్వేదుల రామచంద్రయ్యగారు

పేటా 2 వేల రూపాయలనిచ్చి దయచేసి నిధిని సాయపడుతున్నారు.

దివంగతి: ఇందుపూరు వెంకురెడ్డిగారు

నూర్ని న్కూలుభవనము ఒకగదికి 5 వేలు యివ్వసంకల్పించిరి. తదనంతరము వీరిభార్య భర్తగారి సంకల్పాన్ని నెరవేర్పవాగ్దానంజేసినందుకు ధన్యవాదములు

దేశమంతటా ప్రేక్షకాళిని ఆనందపరుస్తూన్న మేటిచిత్రము!

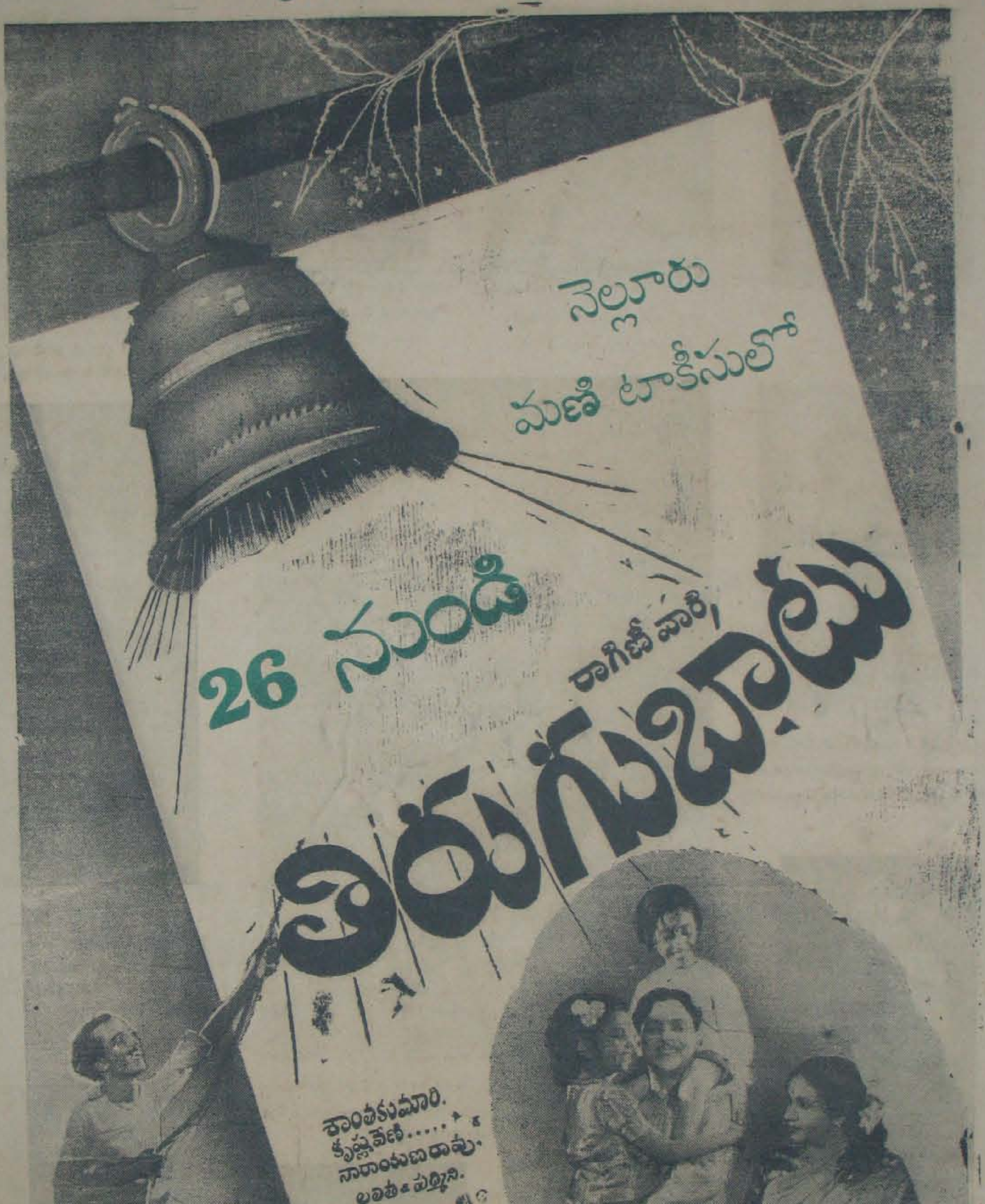

Publisher & Managing Editor N. V. Rama Naidu Zamin Ryot Power Press, 170 Thipparajuvari st. Nellore.